

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215185
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2116215185.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci žalobcu: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO 00 175 480, so sídlom Ludvika van Beethovena 26, Trnava, zastúpený splnomocnencom: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Mliekarenská 2, Bratislava, proti žalovanej: Prima banka Slovensko, a.s., IČO 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, zastúpená splnomocnencom: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, o zaplatenie 9.892,57 eur s príslušenstvom a iné, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 19C/202/2016-501 zo dňa 18. septembra 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. vo veci samej m e n í nasledovne:
Zmluvná podmienka používaná žalovanou v Zmluve o termínovanom úvere č. 06/041/08 zo dňa 5.6.2008 v článku 5.5. v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“ je neplatná z dôvodu neprijateľnosti.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 9.892,57 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 6.443,62 eur od 27.6.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 3.448,95 eur od 30.5.2020 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca m á n á r o k voči žalovanej na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom č. k. 19C/202/2016-342 zo dňa 25. októbra 2021 súd prvej inštancie výkonom I. žalobu zamietol, výkonom II. rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č. k. 26CoCsp/15/2022-376 zo dňa 18. januára 2023 v dôsledku podania odvolania žalobcom rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 19C/202/2016-342 zo dňa 25. októbra 2021 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že súd prvej inštancie konal a rozhodol v časti požiadavky na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky o nepresnom a neurčitom petite, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a nepresvedčivý. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 19C/202/2016-342 zo dňa 25. októbra 2021 podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a), b) Civilného sporového poriadku zrušil a vec podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vrátil

súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, najskôr odstrániť vadu petitu žaloby, potom znova rozhodnúť a nové rozhodnutie náležite odôvodniť.

3. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie opäť vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 19C/202/2016-501 zo dňa 18. septembra 2024 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) tak, že výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a), písm. b), § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, a ods. 4 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3, § 4 ods. 2, ods. 5, § 5 ods. 1, § 14 ods. 1, ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.7.2007 do 31.10.2008, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5, ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu zvýšenia úrokového rozpätia, § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.3.2010, § 54 ods. 1, ods. 2, § 35 ods. 2, § 37 ods. 1, § 39, § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 1, § 8b ods. 1 prvá veta, § 8b ods. 2 písm. a) a písm. b), zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 31.10.2018, § 8b ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom od 1.11.2018, § 290, § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 494 Občianskeho zákonníka, článku 2 písm. a), článku 3 bod 1, článku 3 bod 2, článku 3 bod 3, článku 4 bod 1, bod 2, článku 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku.

5. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že Dexia banka Slovensko, a.s. a žalobca, ktorý ako správca konal v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov, uzavreli dňa 5.6.2008 Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/041/08 (na strane „klienta“ ju podpísal A. B. C., ako prokurista Bytového družstva so sídlom v Trnave, pričom v zmluve ako zmluvná strana priamo nefigurujú vlastníci bytov a nebytových priestorov). Na základe uvedenej zmluvy bola dojednaná výška úveru 3.100.000,-Sk, účel zateplenie a kompletná dodávka a montáž hydroizolácie na streche bytového domu na ulici D. X, E.. V zmluve bol dojednaný bod 5.5. podľa ktorého „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“ Z listu žalovaného zo dňa 8.6.2011 (predloženého žalobcom) adresovaného Bytovému družstvu so sídlom v Trnave, A. B. C. vyplynulo, že ním banka oznamuje, že podľa bodu 5.5. Úverovej zmluvy č. 06/041/08 banka mení dňom 1.7.2011 úrokové rozpätie na 2,50 % p.a.. Správca ako zástupca vlastníkov bol žalovanou v zmysle znenia článku 5.5. poslednej vety úverových zmlúv riadne písomne informovaný o zmene úrokovej sadzby ešte pred tým, ako ju žalovaná začala uplatňovať, keď žalovaná oznámila žalobcovi zvýšenie úrokového rozpätia listom zo dňa 8.6.2011, ktorý bol podľa podacieho hárku pošty odovzdaný na poštovú prepravu dňa 8.6.2011 list 1. triedy (podaných 18 ks listov - „zvýšenie úrokového rozpätia“ adresovaných BD Trnava). Vedomosť žalobcu o zvýšení úrokového rozpätia vyplynula aj z výpovede svedka A. F. G. v konaní sp. zn. 11C/25/2017 na pojednávaní dňa 21.1.2020, keď svedok uviedol, že klient bol vždy oboznámený, čo ide banka robiť, pamätá si, že to bolo s pánom C. a s ekonomickou náместníčkou. Článok 5.5. zmluvy o úvere nadväzuje na článok 2.2.4., kde bola dohodnutá tzv. revizibilná úroková sadzba, ktorá sa mení podľa pravidiel v článku 5.4, 5.5. a 5.6. úverovej zmluvy, čo bolo pri jej definícii v 1. bode výslovne uvedené, a preto žalobca musel vedieť, že sa nejedná o fixný úrok. Nebolo medzi stranami sporné, že medzi žalobcom a žalovanou bolo uzavretých niekoľko desiatok úverov na obnovu a rekonštrukciu bytových domov, ktoré obsahujú sporný bod 5.5.. Uvedené skutočnosti potvrdili aj svedkovia A. F. G., bývalý zamestnanec žalovaného (výpoveď zo dňa 4.2.2020

v konaní vedenom Okresným súdom Trnava sp. zn. 11C/51/2017) a A. B. C., bývalý štatutár správcu (výpoveď zo dňa 9.7.2020 v konaní vedenom Okresným súdom Trnava sp. zn. 11C/33/2017). Svedkovia potvrdili skutočnosť, že zvýšenie úrokového rozpätia žalovaná so správcom prediskutovala, správca o zvýšení preto vedel. Svedok A. B. C. vo svojej svedeckej výpovedi dňa 9.7.2020 potvrdil, že správca o obsahu zmluvy rokoval, mohol ju meniť a pripomienkovať, že v čase uzavretia zmluvy nepovažoval správca žiadne ustanovenie za neurčité a vedel o zvýšení úrokového rozpätia od roku 2011 a aj keď s ním spočiatku nesúhlasil, zmieril sa s ním. Medzi žalovanou ako bankou a žalobcom ako klientom prebehol riadny kontraktačný proces, o čo svedčí aj výpoveď A. B. C. na pojednávaní konanom dňa 9.7.2020 v konaní sp. zn. 11C/33/2017. A. C. vo svojich výpovediach z roku 2020 potvrdil, že v čase začatia rokovaní išlo pri úveroch na zateplenie bytových domov o nový produkt a prvé rokovania trvali dlhšie. Z výsluchu pána G. vyplynulo, že zmluvy sa sprísňovali a najjednoduchšie boli v roku 2006, tie ani neobsahovali možnosť zvýšenia úrokového rozpätia, pretože neobsahovali článok 5.5. Zmluvy.

6. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že zmluvný vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou posúdil ako vzťah spotrebiteľský, ktorý nie je priamo podriadený zvýšenej hmotnoprávnej ochrane priznanej zákonom o spotrebiteľských úveroch, čo vylúčil zákon č. 258/2001 Z. z. účinný v čase uzatvorenia zmluvy v § 1 ods. 2 písm. a). Žalovaná pri uzatváraní zmluvy vystupovala ako podnikateľ, ktorá koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, ktorý poskytol úver v rámci svojho podnikania. Daný úver pritom nebol poskytnutý v súvislosti s podnikateľskou činnosťou bytového družstva, ale v súvislosti s vykonaním potrebných opráv a rekonštrukčných prác na bytových domoch v Trnave, teda za účelom zveľadenia majetku fyzických osôb ako vlastníkov bytov v nich. Na strane dlžníka tak vystupovali spotrebiteľia, ktorým nebol úver poskytnutý v rámci obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Súd prvej inštancie sa stotožnil s rozhodnutím NS SR sp. zn. 9Cdo/135/2022 zo dňa 26.7.2023 (obdobne aj rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/65/2022 zo dňa 27.9.2023), v ktorom je uvedené, že zákaz používania neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka je upravený v hmotnoprávnom predpise (Občianskom zákonníku), a to napriek tomu, že uvedené zákonné ustanovenie má charakter procesnoprávnej normy (normujúcej procesné účinky súdneho rozhodnutia). Účinky súdneho rozhodnutia, rozhodnutie vydané v spotrebiteľskom spore nevynímajúc, však upravuje Civilný sporový poriadok v ustanovení § 228, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Skutočnosť, či určitá zmluvná podmienka v individuálnom spotrebiteľskom spore je neplatná z dôvodu neprijateľnosti, musí súd posudzovať v každom konkrétnom prípade s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že adekvátnym a účinným prostriedkom prevencie vo vzťahu k používaniu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (§ 301 a nasl. Civilného sporového poriadku), na ktoré sú kauzálné príslušné vybrané krajské sudy, je pri nich zabezpečená publicita vydaných rozhodnutí a tieto sú navyše záväzné erga omnes. Pri subjektívne záväzných rozhodnutiach vydaných v individuálnych spotrebiteľských sporoch chýba práve aspekt publicity súdnych rozhodnutí. Z uvedeného dôvodu konštatoval, že aj ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je potrebné vzťahovať len na prípady, v ktorých bola neprijateľnosť zmluvnej podmienky určená v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, a to najmä s ohľadom na vzájomný vzťah § 53a Občianskeho zákonníka a § 298 v spojení s § 228 Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie poukázal tiež na skutočnosť, že predmetom konania bol navyše iný typ úverového produktu, dlžníci neboli zastúpení správcou a zmluvné ustanovenie bodu 4.6. nebolo totožné s ustanovením bodu 5.5. v predmetnej zmluve. Pokiaľ žalobca odkazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave v rozsudku č. k. 25Co/90/2020-684 zo dňa 24.11.2021, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/21/2017-500 zo dňa 13.8.2020, ktorým bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi príslušné sumy a zároveň ním bolo určené, že ustanovenie čl. 5.5. dotknutej zmluvy o termínovanom úvere (obdobného znenia ako v tomto prípade) je neplatné, v ktorom spore bolo dovolanie žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu rozsudkom NS SR sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31.5.2023 zamietnuté, súd prvej inštancie uviedol, že sudy vychádzali z diametrálne odlišnej procesnej a nadväzne i skutkovej situácie, keď v prvoinštančnom konaní v dôsledku dôvodne aplikovanej sudcovskej koncentrácie konania nebolo pripustené dokazovanie za účelom preukázania individuálneho dojednania danej zmluvy, sudy teda vychádzali z iného záveru ako v tomto prípade, že predmetná zmluva nebola individuálne dojednaná. Zo znenia bodu 5.5. zmluvy jasne vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu (resp. úrokové rozpätie), ak dôjde k zmene miery rizika klienta, ktorá zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta, pričom sa porovnávajú skutočnosti v čase posledného posúdenia

miery rizika klienta s aktuálnymi skutočnosťami. Pojmy „miera rizika klienta“ a „rating klienta“ sú pritom ekonomickými pojmami, ktorých význam musel byť žalobcovi ako správcovi a zároveň podnikateľovi zrejmy. Pojem „miera rizika klienta“ znamená pravdepodobnosť zlyhania klienta pri splácaní úveru. „Rating klienta“ predstavuje interné hodnotenie banky a hovorí o schopnosti splácať dlhy, pričom konkrétne hodnotiace postupy sú súčasťou know-how banky alebo ratingovej agentúry, a preto ich podrobnosti nebývajú zverejňované. Záonné podmienky dojednania jednostrannej zmeny úrokovej sadzby v danom prípade boli teda splnené, keď dôvod zvýšenia úrokovej sadzby bol v úverových zmluvách jasne a zrozumiteľne dohodnutý a zároveň jej zmena bola vopred oznámená žalobcovi. Za spotrebiteľov, vlastníkov jednotlivých bytov a nebytových priestorov v konkrétnych bytových domoch, pri uzatváraní konkrétnych zmlúv konala právnická osoba prostredníctvom svojho prokuristu A. C., u ktorého sa oprávnené očakávala a predpokladala určitá profesionalita. Vo vzťahu k výsledku konania v danej veci je preto bez právneho významu, že kontraktačného procesu s bankou sa zúčastňoval namiesto jednotlivých vlastníkov iba správca ako ich zástupca, pretože to nemá vplyv na možnosť posudzovania zmluvných podmienok ako individuálne dojednaných. Bolo preto dôvodné od žalobcu vyžadovať, aby pri uzatváraní zmlúv o termínovanom úvere konal tak, že dojedná čo najvýhodnejšie podmienky aj pokiaľ sa týka ustanovení o cene plnenia, teda výške úroku za poskytnutý úver. Pri výkone správy bytových domov správcom sa prezumuje náležitá miera odbornosti. Je nesporné, že minimálne k prvým zmluvám v roku 2006 prebehol riadny kontraktačný proces, v rámci ktorého mal žalobca možnosť pripomenkovať jednotlivé ustanovenia zmluvy. Podľa názoru súdu prvej inštancie svedecké výpovede svedkov A. C. a A. G., na ktoré poukazoval právny zástupca žalobcu, nevyvrátili tvrdenie A. B. C., že pri rokovaní o úverových zmluvách boli vysvetlené podmienky banky, boli vykonané aj úpravy, nejasné pasáže sa upravovali (výpoveď dňa 9.7.2020 v konaní sp. zn. 11C/33/2017), že čítal hlavne prvé zmluvy detailne a ostatné zmluvy sa pozreli zbežnejšie, či sa nelíšili od tých prvých (výpoveď dňa 28.7.2020 v konaní sp. zn. 11C/21/2017). To, že svedok A. G. v roku 2022 uviedol, že on zmluvu neupravoval a upravovala ju centrála banky, ktorá mu ju zaslala, je pre posúdenie individuálneho dojednania irelevantné. Pre individuálne dojednanie je naopak významné práve to, že zvýšenie úrokového rozpätia žalovaná so správcom prediskutovala, správca o zvýšení preto vedel (uvedené potvrdili svedkovia A. F. G. / výpoveď zo dňa 4.2.2020 v konaní vedenom Okresným súdom Trnava sp. zn. 11C/51/2017/ a A. B. C., / výpoveď zo dňa 9.7.2020 v konaní vedenom Okresným súdom Trnava sp. zn. 11C/33/2017/). Svedecké výpovede z roku 2022 - 2023 nemožno už považovať s poukazom na odstup času, ktorý uplynul od udalostí, ku ktorým sa mali vyjadriť ako i na skutočnosť, že svedkovia mali možnosť oboznámiť sa s rozhodnutiami súdov v týchto sporoch, ktorá skutočnosť mohla mať vplyv na ich výpovede v konaní, za tak autentickú, ničím neovplyvnenú a dôveryhodnú ako prvé výpovede. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že správca reálne zasahoval do zmluvných rokovaní a mohol ovplyvniť obsah zmluvy. Skutočnosť, že článok 5.5. nebol v zmluvách menený neznamená, že zmluva bola formulárová a do jej obsahu sa nedalo zasiahnuť, ale znamená, že keď sa na tomto článku tie isté zmluvné strany už dohodli a prerokovali ho v minulosti, tak pri každej ďalšej zmluve uzatvorenej medzi nimi, ktorá ho obsahovala v totožnom znení, individuálne rokovania nevedli, čo je samozrejmé. Správca potvrdil, že vedel o tomto článku, lebo vedel, že zmluva obsahuje možnosť banky zvýšiť úrokové rozpätie; vlastníci bytov v drivej väčšine nenamietali znenie úverovej zmluvy, to ale neznamená, že zmluva nebola individuálne dojednaná so správcom ako ich zástupcom, keďže bytové družstvo malo zmluvy k dispozícii pred podpisom a možnosť pripomenkovať ich bola daná; mali teda teoretickú možnosť upravovať ustanovenia zmluvy. Funkciou správcu je, aby hájil záujmy vlastníkov bytov, či už v konaní pred súdmi, správnymi orgánmi alebo pri uzatváraní zmlúv týkajúcich sa bytov, ktorých správu vykonáva. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že ustanovenie je neurčité a nezrozumiteľné a preto neplatné, pôvodne žalobca v žalobe určitosť predmetného ustanovenia ani nespochybňoval a vychádzajúc zo žaloby mu bol jeho význam zrejmy, a preto neskoršie spochybňovanie určitosti ustanovenia bodu 5.5. zmluvy považoval súd prvej inštancie za účelové. Úrok z úveru predstavuje cenu plnenia, v dôsledku čoho v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo všeobecnej rovine najmä vo vzťahu k jeho výške neprichádza do úvahy jeho posudzovanie ako prípadnej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že nešlo o jednostrannú bezdôvodnú zmenu zmluvných podmienok zo strany dodávateľa, keď dôvod zmeny úrokového rozpätia bol dohodnutý v zmluve za jasných a určitých podmienok, ktoré boli aj dodržané, vysvetlené a tento postup bol druhej zmluvnej strane po vzájomnom prerokovaní včas oznámený, preto podradenie bodu 5.5. zmluvy pod ustanovenie § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka by nebolo správne. V danej veci nešlo o svojvoľné zvýšenie úroku dodávateľom (žalovanou), ale zvýšenie na základe objektívne a jasne stanovených kritérií, ktoré dojednal s bankou skúsený odborník na hospodárenie s majetkom vlastníkov bytov, toto odsúhlasil a o možnom zvýšení mal vedomosť, čo bolo potvrdené jeho svedeckou výpoveďou v tomto konaní. Ustanovenie bodu

5.5. zmluvy nie je ani nerovnovážne v právach a povinnostiach zmluvných strán, lebo umožňuje zmenu úrokovej sadzby nielen v neprospech spotrebiteľa (teda sadzbu zvýšiť), ale aj v prospech spotrebiteľa (teda sadzbu znížiť), teda nebola preukázaná existencia neprijateľnej zmluvnej podmienky upravená v § 53 ods. 4 písm. j) Občianskeho zákonníka. V predmetnom konaní bolo preukázané individuálne dojednanie danej zmluvy. Súd prvej inštancie znenie bodu 5.5. zmluvy považoval za určité a zrozumiteľné, teda za platne dojednané, keď z ustanovenia bodu 5.5. zmluvy je zrejmé, že správca si bol vedomý toho, že banka môže jednostranne zmeniť úrokové rozpätie v prípadoch uvedených v ustanovení. Tejto vedomosti zodpovedalo jazykové vyjadrenie ustanovenia, predchádzajúce rokovania banky a správcu o uzavretí zmluvy vrátane pripomienkovania, ako aj v konečnom dôsledku akceptácia aplikácie uvedeného ustanovenia správcom. Súd prvej inštancie nezistil ani žiaden rozpor daného dojednanie s dobrými mravmi, keď nezistil čím by predmetné dojednanie mohlo narúšať základné morálne spoločenské zásady. Absencia niektorých okolností pre uplatnenie predmetného ustanovenia, by zakladala neurčitost' alebo nezrozumiteľnosť predmetného právneho úkonu, nie však jeho rozpor s dobrými mravmi. Ustanovenie ani jednostranne nezvýhodňuje banku na úkor spotrebiteľov, keďže umožňuje zvýšenie i zníženie úrokovej sadzby. Ani možnosť jednostranného zvýšenia úrokovej sadzby bankou zakotvená v predmetnom ustanovení, sama osebe nezakladá rozpor s dobrými mravmi. Sám zákon totiž jednostrannú zmenu zmluvných podmienok za splnenia zákonom stanovených podmienok. Keďže v konaní bolo individuálne dojednanie zmluvnej podmienky preukázané svedeckými výpoveďami osôb zúčastnených na kontrakčnom procese zmluvných strán, nemožno takúto podmienku považovať za neprijateľnú, a teda neplatnú. Pretože súd prvej inštancie nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovanej nepovažoval za dôvodný, nezaoberal sa jeho namietaným premlčaním.

7. Súd prvej inštancie priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko bola v konaní úspešná.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. Žalobca uviedol, že súd prvej inštancie pozabudol na aplikáciu smernice (EÚ) 2019/2161, ktorej cieľom je modernizácia práva na ochranu spotrebiteľov EÚ a zlepšenie jeho presadzovania. Súd prvej inštancie vôbec nevykonal subsumciu neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v čl. 5.5. zmluvy a následne nevysvetlil, ako preukázal individuálne dojednanie so spotrebiteľom v zmysle smernice, nakoľko individuálne dojednanie so správcom zo smernice (ani z Občianskeho zákonníka, resp. zákona č. 182/1993 Zb.) nevyplýva a žalovanou ani nebolo tvrdené, že by k individuálnemu dojednaniu vôbec došlo s vlastníkami bytov a nebytových priestorov. Žalovaná poukazovala iba na kontrakčnú proces, ktorý prebiehal medzi žalovanou a správcom, pričom ani v jednom dôkaznom prostriedku (výsluchu svedkov A. G. a A. C.) sa konkrétne neuvádza článok 5.5. ako individuálne dohodnutý, konštatovanie súdu o individuálnom dojednaní článku 5.5. nevyplýva ani z jedného dôkazu. Žalobca ďalej uviedol, že predkladá Znalecký posudok č. 12/2024, ktorý obsahuje eurokomformný pohľad na zlučiteľnosť právnych predpisov EÚ a vnútroštátneho práva a preukazuje vady konania, na základe ktorých bolo nesprávne posúdené individuálne dojednanie ako preukazovanie individuálneho dojednávania cez „konkrétnu zmluvu“. V zmysle záverov Znaleckého posudku č. 12/2024 je dôležité konštatovať, že ani výpoveďami svedkov nebolo preukázané individuálne dojednanie zmluvy. Svedok A. G. od začiatku a konzistentne vypovedá, že na pobočke sa predkladali iba žiadosti o úver a ich prílohy, tie sa spracúvali na centrále, ktorá bola oprávnená vyhotoviť zmluvy. Ani v prvých výpoveďach sa nespomínajú individuálne dojednávania, pričom prvá výpoveď sa datuje z 01/2019 a až neskôr druhá výpoveď svedka A. C. a v poradí siedma výpoveď A. G., ktorá sa uskutočnila dňa 28.7.2020, obsahuje iba stručnú odpoveď na kapióznou otázku právnej zástupkyne žalovanej o priebehu „kontrakčného“ procesu. Ak si teda súd má „vybrať“, je potrebné vychádzať práve z prvých 7 výpovedí A. G.. Až následné výpovede boli ovplyvnené vedomosťou svedkov aj žalovanej o tom, že žaloby správcu by boli bez preukazovania „kontrakčného“ procesu úspešné. Obsah týchto svedeckých výpovedí je navyše ovplyvnený sugestívnymi otázkami žalovanej o detailoch, ktoré si nemohli svedkovia po uplynutí viac ako 15 rokov od uzavretia prvej zmluvy pamätať. Svedecké výpovede z rokov 2020 sú nehodnoverné a súd by na ne nemal prihliadať. Opätovne sa však svedkovia vrátili k pravdivým výpoveďiam v roku 2021 až 2023, ktoré zodpovedajú výpoveďiam od roku 2019 až 06/2020. Súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nahradil zákonnú požiadavku individuálneho dojednávania zmluvy so spotrebiteľmi, možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred samotným podpisom zmluvy a možnosť ovplyvniť obsah zmluvy pred podpisom zo strany spotrebiteľa, možnosťou správcu zasiahnuť „kontrakčným procesom“ do „prvých“ zmlúv, čo však nemá oporu v § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a je v rozpore s § 54 ods.

1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil neplatnosť neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v súlade s § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na individuálne dojednanie, nakoľko sa jedná o špeciálnu neprijateľnú zmluvnú podmienku (neplatnú bez potreby individuálneho dojednávania). Žiadny dôkaz o tom, že by čl. 5.5. bol dohodnutý medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nebol dodávateľom predložený. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení nezaoberal skutočnosťou, či spotrebiteľia podstatným spôsobom ovplyvnili obsah zmluvy, v odôvodnení rozsudku sa táto dôležitá zákonná premisa nespomína vôbec. Správca nie je klient a ani účastník zmluvného vzťahu, nie je zmluvnou stranou a preto je vylúčený, aby individuálne dojednával zmluvu ako zmluvná strana. O priebehu „individuálneho dojednávania“ zo strany žalovanej nedošlo k predloženiu žiadneho dôkazu. Súd prvej inštancie tvrdil, že existoval kontraktačný proces, teda proces podávania žiadosti o úver si zamieňal s individuálnym dojednaním zmluvy. Nakoľko klientom boli jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov, je evidentné, že práve žalovaná si nespĺnila ani minimálne povinnosti uložené zákonom o bankách. Argumentácia žalovanej je postavená na existencii akejsi „prvej zmluvy“, čo je v rozpore s § 52a ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko každá spotrebiteľská zmluva sa má posudzovať samostatne. Z výpovedí svedkov A. C. a A. G. vyplynulo, že prvé zmluvy boli uzatvárané za čias Prvej komunálnej banky, a.s., neobsahovali článok 5.5. a žalobca podstatným spôsobom neovplyvňoval text zmluvy (iba úroky a parametre bytových domov sa dopĺňali). Článok 5.5. obsahuje obe špeciálne skutkové podstaty neprijateľných zmluvných podmienok upravené v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, čo súd prvej inštancie nevyhodnotil vôbec, nakoľko predčasne, bez opory vo vykonanom dokazovaní, v rozpore s právnou úpravou skonštatoval, že zmluva vrátane čl. 5.5. bola individuálne dojednaná, hoci sa jedná o špeciálne klauzuly neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 3 písm. i) a j) Občianskeho zákonníka, ktoré sú vždy neplatné v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, i keby boli individuálne dojednané. Ak možno posudzované zmluvné dojednanie spotrebiteľskej zmluvy subsumovať pod niektorú z týchto všeobecných neprijateľných podmienok, možno toto zmluvné dojednanie automaticky posúdiť ako neprijateľnú podmienku. Vtedy nie je potrebné podrobiť zmluvné dojednanie testu neprijateľnosti. Testu neprijateľnosti je potrebné podrobiť zmluvné dojednanie vtedy, ak nespĺňa charakter ani jednej zo všeobecných neprijateľných podmienok podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, a preto je potrebné ho posúdiť podľa generálnej klauzuly zakotvanej v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná jednostranne zmenila zmluvnú podmienku - úrokové rozpätie dohodnuté v zmluve v článku 2.2.4.3 vo výške 0,9 % p.a. za nejasných a neurčitých podmienok, ktoré neboli vysvetlené ani v liste zo dňa 8.6.2011. Rozhodnutie žalovanej o výške zvýšenia úrokového rozpätia záviselo len od vôle žalovanej bez existencie vopred jasných a objektívnych kritérií (rozhodovala len úverová komisia žalovanej na základe subjektívnych kritérií). Článok 5.5. zmluvy je nejasný a neprimeraný, jednoznačne stavia spotrebiteľa do nevýhodnejšej pozície oproti veriteľovi, a to osobitne pokiaľ ide o právo banky sa rozhodnúť o zvýšení svojej vlastnej marže - teda zisku (úrokového rozpätia). Z dôvodov, ktoré sú formulované príliš široko, nejednoznačne a môžu byť zo strany banky uplatnené svojvoľne, predmetné zmluvné podmienky sú v dôsledku uvedeného netransparentné, a preto neprijateľné. O existencii vážneho objektívneho dôvodu je poskytovateľ povinný informovať v oznámení tak, aby mohol spotrebiteľ uvážiť, či tento dôvod skutočne existuje. Pre splnenie podmienky tohto ustanovenia je potrebné, aby klauzula ukladala poskytovateľovi povinnosť v oznámení tento dôvod poskytnúť. Nestačí, že dôvod v čase oznámenia objektívne existoval. Súd prvej inštancie nevykonal právne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v právoplatnom rozhodnutí súdov SR, na ktoré žalobca už pri podanej žalobe poukázal. Nevykonanie právnej kvalifikácie, resp. jej nesprávna právna kvalifikácia, je základom zmatečnosti celého súdneho konania. Súd prvej inštancie nevykonal žiadne posúdenie, či si plní dodávateľ túto zákonnú povinnosť, či neexistujú aj iné rozsudky súdu, ktoré by sa týkali konkrétnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom a nevyhľadal judikatúru, ktorou bola inými súdmi uložená povinnosť žalovanej vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Súd prvej inštancie odignoroval 12 rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (potvrdené aj Ústavným súdom SR), prihladal na rôzne rozhodnutia selektívne, hoci sa jedná o konštantnú judikatúru, ktorá opakovane vyslovila čl. 5.5. za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie sa podrobne, opakovane na viacerých miestach odôvodnenia zaoberá uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/135/2022 z 26. júla 2023, ktoré bolo nálehom Ústavného súdu SR I. ÚS 61/2024-38 zrušené a vec vrátená Najvyššiemu súdu SR. Žalobca opakovane v písomných podaniach poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, ktorá pokladá čl. 5.5. tu prejednávanéj zmluvy (totožné znenie) za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda za neplatnú, a to uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/218/2021 zo dňa 30.11.2022, sp. zn. 7Cdo/98/2022 zo dňa 15.8.2023, sp. zn. 7Cdo/74/2023 zo dňa 15.8.2023, sp. zn. 7Cdo/86/2022 zo dňa 26.9.2023, sp. zn. 4Cdo/78/2023 zo dňa 26.9.2023, sp. zn. 2Cdo/40/2023

zo dňa 18.6.2024, sp. zn. 8Cdo/48/2023 zo dňa 12.3.2024, sp. zn. 2Cdo/66/2022 zo dňa 26.6.2024, sp. zn. 1Cdo/51/2023 zo dňa 27.2.2024, sp. zn. 7Cdo/32/2023 zo dňa 29.10.2024 v totožných veciach. Zákonný zákaz aplikácie a povinnosť zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi žalovanou bola súdom prvej inštancie úplne odignorovaná. Súd prvej inštancie ani v súlade s § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku nevyslovil, že zmluvná podmienka používaná žalovanou v spotrebiteľskej zmluve pod článkom 5.5. zmluvy o termínovanom úvere je neprijateľná. Aplikáciou § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 53d Občianskeho zákonníka sa súd prvej inštancie nezaoberal a ani nepostupoval v súlade s § 298 a nasl. Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie mal skúmať, či neexistujú aj iné právoplatné rozsudky obsahujúce neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa čl. 5.5. alebo podmienku s rovnakým významom, čo však súd prvej inštancie vôbec nevykonal a ani žalobcom predložené rozsudky nepreskúmal z hľadiska § 53a ods. 1 a § 53d Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil individuálne dojednanie (hoci úplne nepotrebné) a nahradil zákonnú požiadavku individuálneho dojednávania zmluvy so spotrebiteľmi, teda možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred samotným podpisom zmluvy a možnosť ovplyvniť obsah zmluvy pred podpisom zo strany spotrebiteľa, možnosťou tretej osoby oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami (správcu), čo však nemá oporu ani v aktuálnej právnej úprave podľa § 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý v žiadnom prípade nemožeruje z dôvodu zákonného zastúpenia správcu spotrebiteľský prvok a postavenie spotrebiteľov. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil absolútnu neplatnosť článku 5.5. v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (neplatnosť pre nezrozumiteľnosť a neurčitosť neprijateľnej zmluvnej podmienky) a § 39 Občianskeho zákonníka (neplatnosť pre rozpor neprijateľnej podmienky so zákonom a dobrými mravmi), hoci neplatnosť súd posudzuje bez návrhu ex officio. Súd prvej inštancie chabo vysvetľuje zrozumiteľnosť a určitosť v bode 20. odôvodnenia rozsudku cez nesprávne použitie interpretačného pravidla podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sám súd prvej inštancie nezrozumiteľne vysvetľuje pojem „miera rizika klienta“ a „rating klienta“, ktorý mal byť správcovi zrejmy. Súd prvej inštancie posúdil zrozumiteľnosť zmluvy na základe subjektívnych pocitov A. C. a nie objektívnym výkladom znenia textu článku 5.5. zmluvy. Článok 5.5. obsahuje neurčité a alternatívne postupy dodávateľa služieb, ktoré mu umožňujú zmeniť úrokovú sadzbu na základe svojvôle. Preto je ustanovenie čl. 5.5. zmluvy netransparentná neprijateľná zmluvná podmienka, pretože je nezrozumiteľná a neurčitá, pre bežného spotrebiteľa absolútne nepochopiteľná, aj s ohľadom na výkladové pravidlo podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal v konaní uskutočniť výklad čl. 5.5. zmluvy pre spotrebiteľa priaznivejší a chrániť dobrú vôľu adresáta - spotrebiteľa, ktorému bol právny úkon určený a zhodnotiť, či dodávateľom vopred pripravená zmluvná podmienka bola vypracovaná v jednoduchom, zrozumiteľnom jazyku, teda či spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z čl. 5.5. zmluvy pre neho vyplývajú. Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok stanovená smernicou 93/13 by teda nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Súd prvej inštancie sa nezaoberal rozporom so zákonom (Občiansky zákonník a zákon o ochrane spotrebiteľa) a s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka žalovanou predložených neprijateľných zmluvných podmienok. Ani pri uplatnení princípov spravodlivosti a dobrých mravov pri výkone práv a povinností nemá súd možnosť dodatočne zväžiť, či absolútnu neplatnosť úkonu „uzná alebo neuzná“ (resp. či ju zohľadní alebo nezohľadní). Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu. Kategória dobrých mravov je osobitne koncipovaná v spotrebiteľskom práve, na čo súd prvej inštancie úplne zabudol a odvoláva sa na teoretické východiská. Listinný dôkaz Odpoveď NBS zo dňa 5.10.2021 v písomnej forme zachytáva skutočný dôvod zvýšenia a úmysel žalovanej. Na základe vyjadrenia samotnej žalovanej jediným dôvodom pre zvýšenie úrokového rozpätia bolo „prehodnotenie rizika klienta z dôvodu porušenia záväzkov zo zmlúv o termínovanom úvere“, čo nie je zmluvne dojednaný dôvod v zmysle čl. 5.5. zmluvy. Súd prvej inštancie neuviedol, aký dôvod viedol k zvýšeniu úrokového rozpätia žalovanú. Súd prvej inštancie vyslovene ospravedlivoval žalovanú bez akejkoľvek opory v skutkových tvrdeniach žalovanej vychádzajúc len z rôznych výpovedí A. G.. Súd prvej inštancie evidentne „zabudol“ na základné povinnosti dodávateľa - banky v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o bankách. Správca v žiadnom prípade nemôže za jednostrannú aplikáciu neprijateľnej zmluvnej podmienky na základe jednostranného rozhodnutia žalovanej v priebehu rokov 2011 a 2012. Až na základe svojvoľného rozhodnutia žalovanej došlo k zvýšeniu úrokového rozpätia a tým pádom k nevýhodnosti pôvodne dojednaných podmienok správcu. Vyhodnotenie dôkazov v celom súdnom konaní je neprípustne svojvoľné a zaujaté. Súd prvej inštancie sa nezaoberal predmetom konania,

porušoval v priebehu súdneho konania „princíp rovnosti zbraní“, nevykonával právne posúdenie veci vôbec a namiesto toho sa zaoberal svedeckými výpoveďami preukazujúcimi „kontrakčný proces“, ktoré boli nadbytočné. Sám zákonný sudca počas viac ako 9 rokov trvajúceho súdneho konania viedol procesnú obranu žalovanej, bezdôvodne akceptovali všetky nezmyselné procesné námietky žalovanej a svojím procesným postupom spôsobil aj inú vadu. Súd prvej inštancie porušil tzv. princíp rovnosti zbraní, pretože vlastnými úvahami a nad rámec navrhnutých a vykonaných dôkazov kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že prizná žalobcovi žalobou vznesený nárok, prípadne napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Žalovaná uviedla, že považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, súd prvej inštancie zohľadnil vyjadrenia, dôkazy a podania strán a v rozsudku sa s nimi dostatočne vysporiadal. Súd prvej inštancie neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol zákonne, na základe riadne vykonaných dôkazov a relevantnej právnej úpravy. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonával a vec rozhodol po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov. Žalobca aj v podanom odvolaní konštruje obsah svedeckých výpovedí podľa vlastných predstáv a jednotlivé odpovede si vyberá tak, aby mu „zapadli“ do ním prezentovaného kontextu. To, že súd prvej inštancie vnímal skutočnosť rozdielne ako žalobca, neporušuje jeho právo na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie pri rozhodnutí konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti, jednoznačne zdôvodnil, prečo sa nezaoberal názormi Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR v sporoch, ktoré sa týkajú iného typu zmlúv o úvere a neobsahujú ustanovenie čl. 5.5. v prejednávanom znení. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že sporné ustanovenie nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané a v čase uzatvorenia zmluvy ho strany zmluvy považovali za určité a zrozumiteľné, nie je daný základ nároku. V tomto prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie žalovanej, ktorá postupovala v súlade so zmluvou. Rozsudok obsahuje dôkladné odôvodnenie všetkých s tým súvisiacich okolností, vrátane prípadného rozporu s dobrými mravmi a ex offio posudzovania zmluvných podmienok. Väčšina tvrdení žalobcu o nesprávnych skutkových zisteniach nevyplýva z vykonaného dokazovania, ale z jeho interpretácie posudzovaných udalostí. Účelová „verzia“ žalobcu pritom nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nie je potvrdená (ani potvrditeľná) žiadnym vykonaným, ani potenciálne navrhnutým dôkazom. Naopak, dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie, vrátane svedeckých výpovedí zamestnancov, resp. bývalých zamestnancov správcu, potvrdilo stav, ktorý prezentoval súd prvej inštancie v rozsudku. Nie je bez relevancie, že od uzatvorenia zmlúv s PKB bankou ubehlo už viac ako 20 rokov, nie je pritom pravdepodobné, aby si svedkovia mohli spomenúť na podrobnosti. Svedkovia navyše aj na sugestívne položené otázky žalobcu väčšinou odpovedali, že si nie sú istí alebo si presne nespomínajú. Tvrdenia žalobcu teda vyplývajú z ním formulovaných téz, ktoré sa svedeckými výpoveďami nepotvrdili, ani nevyvrátili a súd prvej inštancie na ne preto ani nemohol prihliadať. Svedok A. C. vo svojich výpovediach z roku 2020 pritom potvrdil, že v čase začatia rokovaní išlo pri úveroch na zateplenie bytových domov o nový produkt a prvé rokovania trvali dlhšie. Je celkom zrejmé, že následne uzavreli viacero zmlúv vychádzajúcich z rovnakého vzoru zmluvy. Konkrétne zmluva bola rokovaná v roku 2006 a jej znenie je tak totožné so zmluvou, ktorá je predmetom týchto sporov. Podľa žalovanej je správne, ak súd prvej inštancie priznal vyššiu relevanciu svedeckým výpoveďiam z roku 2020, z ktorých vyplynulo, že správca pripomienkoval prvú verziu zmluvy, ktorú strany vytvorili a uzatvárali od roku 2006. Pre individuálne dojednanie je naopak významné práve to, že svedok A. C. potvrdil, že banka akceptovala niektoré pripomienky, aj keď nie významné. Nepredloženie písomných dôkazov o priebehu kontrakčného procesu neznamena, že kontraktácia nebola preukázaná, keďže jej priebeh preukazujú výpovede jej účastníkov, ktoré navyše navrhla žalovaná. Pre individuálnu dohodu stačí potvrdenie, že správca reálne zasiahol do zmluvných rokovaní a mohol ovplyvniť obsah zmluvy. Z výsluchov vyplýva, že žalobca mal možnosť ovplyvniť obsah všetkých ustanovení, ale neurobil tak v dôsledku snahy o konsenzus s bankou. Ak táto možnosť bola jednoznačne potvrdená svedeckými výpoveďami, súd prvej inštancie správne považoval zmluvu a jej jednotlivé ustanovenia za individuálne dojednané. To, že výpovede svedkov neboli pri každom výsluchu rovnaké, neznižuje ich relevantnosť, ale podporuje ich autenticitu. Je zrejmé, že svedkovia reagovali priamo a bezprostredne, neboli nikým pripravení, ani vzájomne dohodnutí, čo budú vypovedať. Ich výpovede však treba hodnotiť ako celok, z ich kontextu, nie podľa dezinterpretácie žalobcu. List NBS zo dňa 5.10.2021 nepreukazuje v spore žiadnu skutočnosť, preto sa treba stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že nemá vplyv na rozhodnutie vo veci. A. F. G. v spore jednoznačne vysvetlil, že dôvodom zvýšenia úrokového rozpätia bolo riadenie zmeny rizika klientov v dôsledku zmeny sadzby EURIBOR, ako aj zmena štruktúry vlastníkov bytov,

ktorá ovplyvnila posudzovanie kreditného rizika bytového domu. Súd prvej inštancie pritom na znenie čl. 5.5. riadne aplikoval ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach a posúdil aj ďalšie s nimi relevantné súvislosti. Žalobca predložil súkromný znalecký posudok č. 12/2024 prof. JUDr. PhDr. Miroslava Slašťana, PhD., avšak na takýto postup nie sú splnené podmienky v § 366 Civilného sporového poriadku, keďže tento posudok nespĺňa žiadne z požadovaných kritérií. Žalobca si pri aplikácii smernice účelovo „vyberá“, ako má byť smernica aplikovaná, keď na jednej strane sa domáha priameho účinku celého textu smernice pri rokovaniach, na druhej strane odmieta argument žalovanej o tom, že súčasný text § 53 ods. 16 Občianskeho zákonníka je súčasťou výnimky prípustnej podľa smernice v SR už od 1.5.2004, keďže ide o ustanovenie s možnosťou priamej aplikácie. V tomto spore sa jednoznačne preukázalo, že zmluva vrátane neprijateľnej podmienky bola medzi správcom a bankou individuálne dojednaná. Preto nemožno prihliadnuť ani na rozhodnutie o tom, že čl. 5.5. bol vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 13.8.2020 č. k. 14C/21/2017-500 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 24.11.2021 sp. zn. 25Co/90/2020, kde sa takáto skutočnosť nepreukázala. Zastúpenie kvalifikovaným subjektom (správcom) vytvára podstatné rozdiely pri okolnostiach uzavretia spornej zmluvy. Súd v tomto prípade nemohol skúmať, ako by obsah zmluvy interpretoval „neskúsený“ spotrebiteľ, ale ako by ho interpretoval skúsený a odborne spôsobilý správca, teda profesionál. V spore sa preukázalo, že správca ako zástupca spotrebiteľov, mal možnosť zasiahnuť do obsahu zmluvy z pozície zástupcu množstva klientov. Už len zo skutočnosti, že zmluvu kontrahoval správca ako profesionálny zákonný zástupca vlastníkov bytov je zrejmé, že takýto subjekt bol schopný posúdiť obsah zmluvy a s ním súvisiace finančné dôsledky. Z titulu plnenia svojich zákonných povinností musí byť považovaný minimálne za osobu schopnú konať ako priemerný spotrebiteľ, teda ako subjekt, ktorý je riadne informovaný, primerane pozorný a obozretný, schopný pochopiť konkrétne fungovanie spôsobu výpočtu tejto sadzby a posúdiť ekonomické dôsledky takejto zmluvnej podmienky na finančné záväzky vlastníkov bytov. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že spotrebiteľia mali možnosť ovplyvniť jej obsah, a to práve prostredníctvom správcu, ktorý sám banku aktívne oslovil na uzavretie zmluvy ako zákonný zástupca vlastníkov bytov. Zo svedeckých výpovedí pritom celom jednoznačne vyplynulo, že A. F. G. ako zamestnanec banky vysvetlil žalobcovi všetky neurčité ustanovenia a oboznámil ho aj so spôsobom úročenia. Banka preto venovala kontraktácii a vysvetleniu zmluvných podmienok pomerne veľký dôraz. Ak bol kontrakčný proces v danom prípade vedený správcom z titulu jeho oprávnenia vyplývajúceho z § 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov ako zákonným zástupcom spotrebiteľov, je tým naplnená požiadavka individuálneho dojednania zmluvy so spotrebiteľmi. Pritom aj A. G. spontánne vo svojich výpovediach uviedol, že všetky nejasnosti k obsahu zmluvy boli správcovi vysvetlené. Dôvod aktivácie čl. 5.5. zmluvy vyplýva z oznámenia žalobcu o zvýšení úrokového rozpätia, z písomnej komunikácie so stranami, aj zo svedeckej výpovede A. F. G. a bola ním zmena ratingu klienta. Článok 5.5. zmluvy o terminovanom úvere nebol v prípade preukázania, že ustanovenie bolo individuálne dojednané, vyhlásený za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Navyše jediným správcom, ktorý požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia na jeho základe, je správca žalobcov. V spore sa bez pochybností preukázalo, že správca ako zástupca žalobcu o oprávnenosti zvýšenia úrokového rozpätia vedel a akceptoval ho. Preto nebol relevantný dôvod na to, aby súd prvej inštancie dospel k právnomu posúdeniu, že čl. 5.5. zmluvy o terminovanom úvere je neprijateľnou podmienkou alebo neplatný podľa § 37 ods. 1 alebo § 39 Občianskeho zákonníka. Na uvedenom závere by nedokázala nič zmeniť ani aplikácia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá by prichádzala do úvahy iba, ak by bola určitosť ustanovenia v čase kontraktácie sporná (čo sa nepreukázalo). Pokiaľ ide o výhrady žalobcu k transparentnosti zmluvnej podmienky, potenciálna netransparentnosť nemôže sama o sebe znamenať dôvod na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

10. K vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca. Žalobca uviedol, že dôkazy bolo potrebné vykonať zákonným spôsobom v zmysle § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, teda žalovaná mala predložiť konkrétny dôkaz k prejednávanej zmluve o individuálnom dojednaní čl. 5.5. so spotrebiteľmi. Nekalé podmienky v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka sú nekalé za každých okolností, preto ich nie je možné v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka individuálne dojednať, pokiaľ spotrebiteľia nemajú právo od zmluvy kedykoľvek bezodplatne odstúpiť. Jednalo sa teda o formulárovú zmluvu bez možnosti zasahovať do jej obsahu a bez možnosti výberu. Súdu prvej inštancie boli doložené do súdneho spisu aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako aj Krajského súdu v Trnave, v totožných veciach, na ktoré súd prvej inštancie neprihliadal a ani ich v rozsudku nespomenul. Zrozumiteľnosť a určitosť zmluvného ustanovenia sa hodnotí objektívne podľa osobitných spotrebiteľských výkladových pravidiel a nie na základe odpovede právne nezalého - laika svedka

na sugestívnu otázku právneho zástupcu žalovanej, ktorá už obsahovala aj odpoveď. Znenie všetkých písomných zmlúv musí byť napísané jasným a zrozumiteľným jazykom. Ak sa vyskytne pochybnosť o význame podmienky, mala by sa vykladať tak, aby bola priaznivo naklonená spotrebiteľovi v súlade s § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Transparentnosť je pojem spotrebiteľského práva zakotvený v Smernici 93/13 EHS a znamená, že zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách musia byť vyhotovené jasne a zrozumiteľne. Zmluvné podmienky musia byť nielen gramaticky jasné, ale spotrebiteľ musí byť schopný pochopiť ich hospodárske dôsledky. Prvé zmluvy boli uzatvárané za čias PKB banky, teda jedná sa o nesporné (účinne nepopreté) a preukázané skutkové tvrdenie. Nakoľko čl. 5.5. žalovaná začala používať v zmluvách od roku 2006, predmetom súdnych konaní sú iba tie zmluvy, ktoré čl. 5.5. obsahovali. Z Oznámenia o zmene úrokovej sadzby zo dňa 30.8.2012 žiadny dôvod nevyplýva, dokonca samotné označenie listu je zavádzajúce, lebo sa nemenila úroková sadzba ale úrokové rozpätie. Skutočným dôvodom pre zvýšenie úrokového rozpätia bolo „prehodnotenie rizika klienta z dôvodu porušenia záväzkov zo zmlúv o termínovanom úvere“ (tvrdené samotnou žalovanou v správnom konaní pred NBS), čo nie je zmluvne dojednaný dôvod v zmysle čl. 5.5. zmluvy. List žalovanej zo dňa 8. júna 2011 zn. 56/ROC/2011 neobsahuje špecifikáciu dôvodu zvýšenia úrokovej sadzby, ale iba všeobecný odkaz na bod 5.5. úverovej zmluvy. Súd prvej inštancie venoval neskutočne veľa pozornosti domnelému porušeniu povinností správcu, pričom správcovi žiadne povinnosti pri individuálnom dojednávaní zmlúv z ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 182/1993 Zb. nevyplývajú. Súd prvej inštancie neskúmal zákonné povinnosti banky v zmysle Občianskeho zákonníka, splnenie informačnej povinnosti klienta podľa § 37 zákona o bankách, zákona o ochrane spotrebiteľa a dodržanie samotnej zmluvy bankou (oprávnená / neoprávnená aplikácia čl. 5.5. zmluvy, dôvod aplikácie a pod.). Právny zástupca žalovanej bez relevancie poukazuje na rôzne rozsudky SD EÚ, napr. rozsudok SD EÚ z 13. júla 2023 vo veci C 265/22 ZR, PI proti Banco Santander SA, ktorý by mal údajne konštatovať, že nekalá povaha zmluvnej podmienky sa posudzuje najmä s ohľadom na všetky ostatné podmienky zmluvy a zároveň či bola individuálne dojednávaná a dojednaná zmluva ako celok, alebo sa rokovanie týkalo iba jednej podmienky je irelevantné. Záväzná časť vyššie uvedeného rozsudku nič konštatované žalovanou neobsahuje. Obdobne aj prekvapivé konštatovanie, že „SD EÚ si stanovil viaceré kritériá, ktoré musia byť brané do úvahy aj na ťarchu spotrebiteľov pri posúdení možnosti zmeny úrokového rozpätia“, ktoré je úplne nezmyselné a nemá oporu v žiadnom rozhodnutí SD EÚ. Pojem „úrokové rozpätie“ pochádza iba priamo zo zmlúv právnej predchodkyne žalovanej (Dexia banky, a.s.), v judikatúre SD EÚ sa daný pojem vôbec nenachádza. Ani jeden z rozsudkov ESD citovaných žalovanou nepotvrďuje možnosť individuálneho dojednania so správcom. Naopak Znalecký posudok č. 12/2024 obsahuje viac ako 60 citovaných rozsudkov, ktoré definujú správny postup pri posudzovaní transparentnosti a individuálneho dojednania (ktoré nie je potrebné dokazovať). Z komplexného hodnotenia vyplýva, že banka nepovažovala úvery poskytnuté na obnovu bytových domov za spotrebiteľské, ale zaradila ich medzi podnikateľské úvery. Preto je potom naivné a nelogické očakávať, že by žalovaná vykonávala „nadprácu“ a individuálne dojednávala podnikateľské úvery (hoci danú povinnosť voči právnickým osobám nemala). Túto skutočnosť potvrdila žalovaná vo viacerých vyjadreniach, že nikdy individuálne nedojednávala úvery so spotrebiteľmi. Nie je možné považovať za individuálne dojednanie zmluvy spracovanie žiadosti o úver a predkladanie potrebných príloh k žiadosti na pobočke žalovanej v Trnave. Je potrebné brať do úvahy ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, teda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach, preto odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, sp. zn. 4Cdo/148/2018. V prejednávanej veci nie sú splnené zákonné predpoklady na vylúčenie § 53 ods. 16 písm. a) Občianskeho zákonníka, uvedené stanovenie nie je možné aplikovať, spotrebiteľa v zmysle zmluvy nemajú možnosť bezodplatne a s okamžitou platnosťou ukončiť zmluvu, zmluva je pôžička a netýka obchodov s finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami a cena nebola závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv. Dodávateľ poslal list a sám si určil, že úrokové rozpätie sa zvýši z 0,9 % na 2,5 %, prečo a z akého dôvodu už neuvádza.

11. K vyjadreniu žalobcu k vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Žalovaná uviedla, že podľa Čl. 15 ods. 2 Civilného sporového poriadku nemá žiaden dôkaz predpísanú zákonnú silu. Individuálne dojednanie tak netreba preukázať iba listinou (ako sa nesprávne domnieva žalobca), ale môže byť preukázané aj svedeckými výpoveďami. Pri hodnotení svedeckých výpovedí súd hodnotí ich autentickosť a vzťah k predmetu sporu. Aj keď sú predložené viaceré výpovede rovnakých osôb, ich hodnotenie môže byť natoľko odlišné, že niektoré nebudú rozhodujúcim dôkazom v spore. Názor, že sa súd prvej inštancie správne odmietol zaoberať svedeckými výpoveďami, je neakceptovateľný a zjavne si odporuje s inými vyjadreniami žalobcu, ktorý sa tiež domáha zohľadnenia týchto dôkazov (aj keď len

častí, ktoré sú v jeho prospech). Individuálne dojednanie v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vždy vylučuje možnosť určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Dôvodom je rešpektovanie princípu zmluvnej voľnosti strán, ktorý je postavený nad zákonnú úpravu ochrany spotrebiteľa. V dôsledku toho sa môžu strany aj v spotrebiteľskom vzťahu dohodnúť na akomkoľvek ustanovení, ktoré spĺňa požiadavky platnosti právneho úkonu. Súd v tomto prípade nemôže prihliadať na „ustálenú rozhodovaciu prax“, keďže ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu zatiaľ neexistuje. Tvrdenie žalobcu, že prvé zmluvy boli uzatvárané za čias Prvej komunálnej banky, je nesprávne. Žalobca nepredložil žiadnu zmluvu na financovanie obnovy a rekonštrukcie bytového domu uzavretú medzi Prvou komunálnou bankou a ním. Žalovaná takú zmluvu predložiť nemôže, pretože podľa jej vedomosti neexistuje. Žalovaná uviedla detailné podrobnosti ohľadom termínu uzavretia zmlúv. Ak ich chce žalobca poprieť, je povinný ich preukázať. Žalovaná nemôže byť povinná preukazovať negatívnu skutočnosť o neexistencii zmluvy. Banku s požiadavkou na financovanie úveru pre spotrebiteľov oslovil správca, ktorý v zmysle príslušnej úpravy konal za spotrebiteľov. Banka si v tomto prípade zmluvného partnera nevyberala, ale zmluvu uzavrela v súlade a na základe platných právnych predpisov. Rozhodne nemožno súhlasiť s tvrdením, že banka podnikateľské úvery individuálne nedojednávava. Naopak s ohľadom na význam takéhoto financovania v takýchto prípadoch dochádza bežne k pripomienkovaniu zmlúv a úprave vopred pripravených podmienok (ako to potvrdili výpovede svedkov). To, že skutkový a právny stav je iný, ako očakával žalobca pri podaní žaloby, nemôže byť na ťarchu žalovanej a nezakladá dôvod na zrušenie alebo zmenu rozhodnutia.

12. Žalovaná sa v odvolacom konaní vyjadrila ďalším podaním. Žalovaná uviedla, že v zmluve o výkone správy č. 252 uzavretej medzi žalobcom (správcom) a vlastníkami bytov v čl. IX sú výslovne uvedené aj ustanovenia súvisiace s uzavretím úverovej zmluvy. Zmluva o výkone správy preukazuje, že správca mal pripravený (alebo predpripravený) text zmluvy o úvere č. 06/041/08 už v čase podpisu zmluvy o výkone správy (13.5.2008). V tomto čase buď boli rokovania o zmluve ukončené alebo prebiehali až do uzavretia úverovej zmluvy (5.6.2008), teda ešte mesiac. Z tejto skutočnosti jednoznačne vyplýva, že správca konal pred uzavretím úverovej zmluvy autonómne a v mene vlastníkov ešte pred podpisom a schválením zmluvy o výkone správy. Kontraktačný proces neprebíhal medzi vlastníkami a bankou, ale medzi bankou a správcom a podmienky úveru boli viazané na výkon správy správcom, ktorý pre vlastníkov zabezpečil (dojednal) text zmluvy. Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.5.2023 sp. zn. 5 Cdo 71/2022 nemožno považovať za rozhodnutie v skutkovo a právne totožnej veci a aplikovať ho v prípade, ak z dokazovania vyplýva odlišný skutkový základ. Okresný súd Piešťany totiž v konaní sp. zn. 14C/21/2017 dospel k opačnému záveru, pretože nevykonal dôkaz navrhnutý žalovanou (o.i. zápisnicami z pojednávaní zo dňa 9.7.2020 a 4.2.2020, v ktorých vyšlo najavo práve individuálne dojednanie zmluvnej podmienky), považoval ho za prednesený oneskorene a uplatnil naň sudcovskú koncentráciu konania. Tento zásadný rozdiel vyplýva priamo zo znenia rozsudku vo veci sp. zn. 5 Cdo 71/2022. Pokiaľ aj z dôvodu existencie tohto rozhodnutia dovolací súd nejaké rozhodnutie zrušil, nemožno ho brať do úvahy ako relevantné rozhodnutie aplikovateľné v tejto veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uzneseniach sp. zn. 9Cdo/86/2023, 7Cdo/98/2022, 7Cdo/74/2023, 7Cdo/86/2023, 4Cdo/77/2023, 4Cdo/78/2023, 1Cdo/51/2023 sám nevykonal právne posúdenie neprijateľnej zmluvnej podmienky za totožnej dôkaznej situácie, iba formalisticky poukázal na existenciu rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.5.2023 sp. zn. 5 Cdo 71/2022, ktorý však zjavne nemožno považovať za aplikovateľné rozhodnutie. Súd v takomto prípade nemôže považovať sporné ustanovenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pokiaľ o takejto podmienke nebolo rozhodnuté za totožnej skutkovej a právnej situácie.

13. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“), ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“), pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného

sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), na nariadenom pojednávaní (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po zopakovaní dokazovania v potrebnom rozsahu dôkazmi predloženými v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nemožno považovať za vecne správny, a to pre vady v skutkových zisteniach (nedostatočne vytvorený skutkový základ) súdu prvej inštancie a pre nesprávne (nie celkom úplné) právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie (§ 388 Civilného sporového poriadku).

15. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na zaplatenie bezdôvodného obohatenia v sume 9.892,57 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 6.443,62 eur od 27.6.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 3.448,95 eur odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na zmenu žaloby žalovanej do zaplatenia a určenie, že zmluvná podmienka používaná žalovanou v článku 5.5. Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/041/08 zo dňa 5.6.2008 v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“ (ďalej aj „zmluvná podmienka v článku 5.5. zmluvy“), je neprijateľná podmienka a je neplatná. Súd prvej inštancie žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že zmluvná podmienka v článku 5.5. zmluvy bola dojednaná individuálne, nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je určitá a zrozumiteľná a nie je v rozpore s dobrými mravmi, a preto ani nárok na zaplatenie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom nie je dôvodný. Žalobca nesúhlasil so zamietajúcim rozsudkom súdu prvej inštancie, v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, nesprávne posúdil individuálne dojednanie a absolútnu neplatnosť zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy, vykonané dôkazy hodnotil svojvoľne a zaujato, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, či konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne posúdil.

16. Žalobca podal odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku.

17. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

18. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku dopadá na akékoľvek pochybenie v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná mandukačná povinnosť súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní, porušenie viazanosti iným rozhodnutím alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

19. Odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie, je nesprávne, t. j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom

hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. Podľa § 388 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

22. Podľa § 390 Civilného sporového poriadku odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak
a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a
b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

23. V rámci odvolacieho konania odvolací súd v súlade s ustanovením § 390 Civilného sporového poriadku a najmä s právom na spravodlivé súdne konanie zaručeným Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v ktorom je implikované právo na súdnu ochranu zaručené Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, vo veci nariadil odvolacie pojednávanie na prejednanie odvolania. Odvolací súd na nariadenom pojednávaní v súlade s ustanovením § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku vykonal dokazovanie vo veci v potrebnom rozsahu dôkazmi predloženými v konaní pred súdom prvej inštancie, a to oboznámením obsahu Oznamenia Dexia Banky Slovensko a.s. zo dňa 8.6.2011 o zvýšení úrokového rozpätia, Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/041/08 zo dňa 5.6.2008, Dodatku č. 1 zo dňa 16.12.2008 k Zmluve o termínovanom úvere č. 06/041/08, Sťažnosti zo dňa 18.1.2016 na postup a žiadosti o preskúmanie postupu Prima banky Slovensko, a.s. pri výkone bankových činností, Odpovedi NBS zo dňa 28.4.2016 na Žiadosť o preskúmanie postupu Prima banka Slovensko, a.s. pri výkone bankových činností, Výzvy na úhradu pohľadávky zo dňa 20.6.2016 s doručenkou, Zmluvy o výkone správy č. 252 zo dňa 13.5.2018 a ďalej v súlade s ustanovením § 204 Civilného sporového poriadku vychádzal z dôkazov predložených v konaní pred súdom prvej inštancie oboma stranami, ktorých odpisy boli stranám sporu, resp. ich zástupcom, doručené a ich obsah nespochybnili, a to Zoznam vlastníkov bytov v bytovom dome D. X, E. povinných platiť preddavok do fondu prevádzky, údržby a opráv ku dňu 19.3.2008, Obchodné podmienky pre úvery právnickým osobám a fyzickým osobám podnikateľom, samosprávam a vlastníkom bytov a nebytových priestorov Prima banka Slovensko, a.s. s účinnosťou od 1.4.2016, Výpis z Obchodného registra žalovanej zo dňa 15.6.2016, Žiadosť o kontrol platnosti IČ DPH zo dňa 15.6.2016, Historický časový rad sadzieb ECB, Výpis z Listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie E. zo dňa 16.6.2016, Kniha doručenej pošty žalobcu z júna 2011 - výňatok, List žalobcu zo dňa 13.3.2015 - Žiadosť o zaslanie písomného stanoviska, List žalovaného zo dňa 16.4.2015, List žalobcu zo dňa 27.1.2015 - Žiadosť o vyjadrenie a postup podľa bodu 5.5 Zmluvy, Emailová komunikácia zo dňa 24.2.2015, 19.12.2016, 9.12.2016, Poštový hárok žalovanej, Zápisnica zo stretnutia s Prima bankou 14.9.2018, Zápisnica z pojednávania Okresného súdu Trnava sp. zn. 11C/21/2017 zo dňa 28.7.2020, sp. zn. 11C/25/2017 zo dňa 21.1.2020, sp. zn. 11C/33/2017 zo dňa 9.7.2020, sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.8.2020, sp. zn. 22Csp/86/2017 zo dňa 30.1.2019, 6-krát Žiadosť Bytového družstva so sídlom v Trnave zo dňa 20.8.2015, Odpoveď NBS zo dňa 5.10.2021 - Podanie vo veci Prima banka Slovensko, a.s., Zápisnica spísaná dňa 18.2.2008 v bytovke D. X, E., Zápisnica z pojednávania Okresného súdu Trnava sp. zn. 33C/62/2016 zo dňa 25.4.2022, sp. zn. 14C/204/2016 zo dňa 27.10.2022, sp. zn. 14C/204/2016 zo dňa 9.6.2022, sp. zn. 14C/203/2016 zo dňa 2.2.2023, Čestné vyhlásenie H. I. J. zo dňa 25.1.2023, Analýza svedeckých výpovedí svedkov A. C. a A. G. v konaniach Prima banka, Zápisnica z pojednávania Okresného súdu Trnava sp. zn. 11C/51/2017 zo dňa 4.2.2020, Oznamenie Dexia Banky Slovensko a.s. zo dňa 8.6.2011 o zvýšení úrokového rozpätia, Kniha odoslanej pošty žalovaného, List žalobcu zo dňa 26.5.2014, List žalovaného zo dňa 24.6.2014, Dodatok č. 2 zo dňa 16.5.2012 k Zmluve o termínovanom úvere č. 06/037/06.

24. Zo skutkových zistení v prejednávanej veci vyplynulo, že vlastníci bytov a nebytových priestorov bytového domu D. X, J. K. XXXX, E. uzavreli s Bytovým družstvom so sídlom v Trnave, Beethovenova 28, Trnava dňa 13.5.2008 Zmluvu o výkone správy č. 252 podľa ustanovenia § 8a nasl. zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, predmetom ktorej zmluvy je komplexné zabezpečenie výkonu správy domu, ktorou je obstarávanie služieb a tovaru, ktorým správca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome prevádzku, údržbu a udržiavanie spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva bytového domu, služby a plnenia spojené s užívaním bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, vedenie účtov domu, vymáhanie škody, nedoplatkov vo фонде prevádzky, údržby a iných nedoplatkov, iné činnosti, ktoré bezprostredne súvisia s užívaním domu ako celku jednotlivými vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome, ďalšie dojednané činnosti za podmienok dohodnutých v tejto zmluve, ako ja na základe ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov a právne služby. Dňa 5.6.2008 uzavreli vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súpisné číslo XXXX v E. zastúpení správcou (žalobcom) a žalovaná Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/041/08 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 16.12.2008, na základe ktorej zmluvy žalovaná poskytla vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súpisné číslo XXXX v E. úver vo výške 3.100.000 Sk na zateplenie a kompletnú dodávku a montáž hydroizolácie na streche bytového domu s dátumom prvého čerpania úveru dňa 30.8.2008 a dátumom posledného čerpania úveru, ktorý nesmie byť neskôr ako 31.3.2009, pričom frekvencia splácania bola dohodnutá v anuitných mesačných splátkach vo výške 21.045 Sk k 20. dňu mesiaca. Úročené úveru bolo v uvedenej zmluve o termínovanom úvere dohodnuté tak, že celková revizibilná úroková sadzba je tvorená hodnotou 6 mesačného BRIBOR a úrokového rozpätia 0,9 % ročne. V uvedenej zmluve o termínovanom úvere bol dojednaný aj (mimo iných) článok 5.5. v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“. Listom zo dňa 8.6.2011 adresovaným žalobcovi oznámila žalovaná, že podľa bodu 5.5 úverovej zmluvy č. 06/041/08 – VB BD s. č. XXXX dňom 1.7.2011 mení úrokové rozpätie predmetného úveru na 2,50 % ročne a celková úroková sadzba bude predstavovať hodnotu 6 mesačného BRIBORU + 2,50 % ročne. Listom zo dňa 18.1.2016 adresovaným Národnej banke Slovenska podal splnomocnenec žalobcu zastupujúceho vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytových domov (vrátane BD D. X, E.) sťažnosť na postup a žiadosť o preskúmanie postupu Prima banky Slovensko, a.s. pri výkone bankových činností, v ktorej poukazoval na to, že žalovaná žalobcovi adresovala Oznámenie zo dňa 8.6.2011 o zmene úrovej sadzby, v ktorom oznámila, že v súvislosti s bodom 5.5. Zmluvy mení dňom 1.7.2011 úrokové rozpätie na 2,50 % ročne bez ďalšieho zdôvodnenia, čo žalobca považoval za veľmi nedostatočné. Listom zo dňa 28.4.2015 adresovaným splnomocnencovi žalobcu Národná banka Slovenska poskytla odpoveď na sťažnosť na postup a žiadosť o preskúmanie postupu Prima banky Slovensko, a.s. pri výkone bankových činností, v ktorej uviedla, že banka na základe nedodania správy o činnosti správcu bytového domu, vyúčtovania použitia Fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu a špecifikácie objemu pohľadávok a záväzkov vzniknutých v súvislosti s vlastníctvom bytova nebytových priestorov v bytovom dome alebo vzniknutých v súvislosti so správou bytového domu posúdila mieru rizika klienta ako zvýšenú, a preto bola nútená použiť postup podľa bodu 5.5 jednotlivých zmlúv, banka svoj postup považuje za správny a nevidí dôvod na prehodnocovanie svojho postupu, pričom Národná banka Slovenska sa nestotožňuje s názorom žalovanej a jej postup bude predmetom ďalšieho dohľadu, ktorý je neverejný.

25. Podľa § 8b ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom od 1.7.2007 správca je povinný vykonávať správu domu samostatne v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a na ich účet a je oprávnený konať pri správe domu za vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom.

26. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o termínovanom úvere spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (ods. 1). Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 3). Spotrebiteľ je fyzická osoba,

ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 4).

27. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o termínovanom úvere zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

28. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o termínovanom úvere od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

29. V prejednávanej veci prvou spornou otázkou medzi stranami bolo, aký je charakter zmluvného vzťahu založeného zmluvou o termínovanom úvere. Súd prvej inštancie posúdil zmluvný vzťah založený zmluvou o termínovanom úvere ako vzťah spotrebiteľský (ods. 17. rozsudku súdu prvej inštancie) a odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie stotožňuje. Žalovaná v konaní argumentovala tým, že prejednávaný prípad nie je sporom zo spotrebiteľskej zmluvy, keďže zmluvu o termínovanom úvere uzavrel na strane dlžníckej subjekt, ktorý nemá postavenie spotrebiteľa, ide o kvalifikovanú osobu (profesionála / podnikateľa), čo znamená, že vlastníci neboli pri uzatváraní zmluvy o termínovanom úvere slabšou stranou, ktorá má byť chránená pred nepriateľnými zmluvnými podmienkami. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/71/2022 zo dňa 31. mája 2023 v obdobnom spore žalobcu Bytové družstvo so sídlom v Trnave a žalovanej Prima banka Slovensko, a.s., v ktorom vyslovil meritórny právny názor na predmet konania tak, že ide o spotrebiteľskú zmluvu. V uvedenom rozsudku Najvyšší súd SR uviedol: „Pozícia správcu je zakotvená aj v § 8b zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom od 01. júla 2007, ďalej len „BytZ“, (ktoré znenie bolo účinné aj v čase uzavretia úverovej zmluvy). Správca vystupuje v pozícii priameho zástupcu vlastníkov a koná v mene vlastníkov. Správca síce koná samostatne vo veciach zariadenia záležitostí bytového domu, môže však konať len v mene vlastníkov, čo znamená, že aj zmluvy, ktoré uzatvára, neuzatvára vo svojom mene, ale v mene vlastníkov. Správca pri uzatváraní zmlúv nevystupuje ako účastník týchto zmlúv (ako zmluvná strana), pretože plnenia zo zmlúv nie sú poskytované správcovi, teda nie sú realizované v jeho prospech, ale sú realizované v prospech jednotlivých vlastníkov bytov či nebytových priestorov. Práva a povinnosti z tejto zmluvy vznikajú vlastníkom bytov. Tomuto výkladu neodporuje ani § 8b ods. 3 BytZ, na ktorý odkazuje aj dovolateľ, pretože tento upravuje vzťah medzi správcom a vlastními, ktorý je založený zmluvou o výkone správy. Správnosť toho záveru vyplýva aj z následnej právnej úpravy (ktorá sa však na posudzovanú zmluvu ešte nevzťahuje) § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorá zaviedla špeciálny režim pre úvery poskytované bankami alebo pobočkami zahraničných bánk vlastníkom bytov alebo nebytových priestorov zastúpených správcom alebo spoločenstvom vlastníkov, účelom ktorých je oprava alebo údržba bytového domu (§ 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch).“ V súdnom spore bola Zmluva o termínovanom úvere č. 06/041/08 uzavretá dňa 5.6.2008 medzi žalovanou a vlastními bytov v Bytovom dome D. K. J.. XXXX, C. E., zapísanom na LV č. XXXX, k. ú. E., ktorých menný zoznam tvorí prílohu č. 1 zmluvy, pričom vlastníci bytov boli zastúpení správcom (žalobcom). Predmetom uvedenej zmluvy o termínovanom úvere bolo poskytnutie úveru 3.100.000 Sk za účelom zateplenia a kompletnej dodávky a montáže hydroizolácie na streche bytového domu. Skutočnosť, že žalobca ako správca uzatváral v mene vlastníkov bytov predmetnú zmluvu o termínovanom úvere, a že vlastníci bytov zastupuje aj v súdnom spore súvisiacom s touto zmluvou o termínovanom úvere, nemá vplyv na povahu uzatvorenej zmluvy o termínovanom úvere. Zmluva o termínovanom úvere, ktorou bol založený právny vzťah medzi vlastními bytov v zastúpení správcom (žalobcom) a žalovanou, je možné kvalifikovať ako spotrebiteľskú zmluvu (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2008), keďže táto spĺňa definíčné znaky označujúce jej subjekty, teda spotrebiteľa (ako osobu, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti) a dodávateľa (ktorý je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti), a to aj podľa právneho poriadku platného v čase jej uzavretia (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2008). Ide o nárok vlastníkov bytov, za ktorých koná ich správca ako priamy zástupca (§ 8b ods. 1 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov), uplatnený voči banke ako dodávateľovi,

ktorá im poskytla úver v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti. Uzavretú zmluvu o termínovanom úvere odvolací súd považuje taktiež za zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to uzavrel správne aj súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne aplikoval na prejednanie sporu i ustanovenia § 290 až § 300 Civilného sporového poriadku.

30. Nosnou argumentáciou žalobcu v odvolaní bolo namietanie, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu v právnej otázke neplatnosti zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy, pričom žalobca poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/71/2022 z 31. mája 2023 a na ďalšie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/98/2022 z 15. augusta 2023, sp. zn. 7Cdo/74/2023 z 15. augusta 2023, sp. zn. 7Cdo/86/2023 z 26. septembra 2023, sp. zn. 4Cdo/78/2023 z 26. septembra 2023, sp. zn. 2Cdo/40/2023 z 18. júna 2024, sp. zn. 8Cdo/48/2023 z 12. marca 2024, sp. zn. 2Cdo/66/2022 z 26. júna 2024, sp. zn. 1Cdo/51/2023 z 27. februára 2024, sp. zn. 7Cdo/32/2023 z 29. októbra 2024.

31. K uvedenej odvolacej argumentácii odvolací súd uvádza, že obsahovo totožná zmluvná podmienka v článku 5.5. Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo dňa 16.12.2008 v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi.“ bola už predmetom skúmania v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany o vydanie bezdôvodného obohatenia medzi totožnými stranami a vo výroku rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 14C/21/2017 z 13. augusta 2020 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/90/2020 z 24. novembra 2021 bola vyhlásená za neprijateľnú. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 5Cdo/71/2022 z 31. mája 2023 dovolanie žalovanej Prima banky Slovensko, a.s. zamietol. Dovolací súd v ďalších rozhodnutiach sp. zn. 9Cdo/66/2022 z 28. augusta 2022, sp. zn. 7Cdo/74/2023 z 5. augusta 2023, sp. zn. 7Cdo/98/2022 z 15. augusta 2023, sp. zn. 4Cdo/77/2023 z 26. septembra 2023, sp. zn. 4Cdo/78/2023 z 26. septembra 2023, sp. zn. 7Cdo/86/2023 z 26. septembra 2023, sp. zn. 4Cdo/78/2023 z 26. septembra 2023, sp. zn. 1Cdo/51/2023 z 27. februára 2024, sp. zn. 8Cdo/48/2023 z 12. marca 2024, sp. zn. 2Cdo/66/2022 z 26. júna 2024, sp. zn. 2Cdo/40/2023 z 18. júla 2024, sp. zn. 9Cdo/86/2023 z 26. augusta 2024, sp. zn. 7Cdo/32/2023 z 29. októbra 2024, sp. zn. 5Cdo/87/2023 z 28. novembra 2024, sp. zn. 9Cdo/62/2024 z 15. apríla 2025 vychádzal z rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022 z 31. mája 2023 ako z prejudikatúry, ktorá už vyhodnotila právnu otázku týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá už bola v rozhodovacej praxi dovolacím súdom vyriešená. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 9Cdo/62/2024 z 15. apríla 2025 tiež uviedol: „I keď predvídateľnosť práva nemožno vnímať absolútne a obdobnú vec je možné rozhodnúť aj inak než v predošlých prípadoch (čl. 2 ods. 3 CSP), podľa názoru dovolacieho súdu v prejednávanej veci, pokiaľ obsahovo totožná zmluvná podmienka bola predmetom skúmania súdmi nižšej inštancie a bola právoplatne vyhlásená za neprijateľnú (z dôvodu neurčitosti pojmu „miera rizika klienta“) a najvyšší súd takéto právne posúdenie neoznačil za nesprávne (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/71/2022), pričom ani v ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu s obdobným predmetom konania tento názor nebol spochybnený (bod 23. tohto rozhodnutia), potom od takéhoto názoru sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, stotožňuje sa s ním a v celom rozsahu naň odkazuje, lebo je plne aplikovateľný aj na prejednanú vec. Vzhľadom na základný princíp vyjadrený v č. 2 ods. 1 a 2 CSP dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nezohľadňuje určenie predmetnej zmluvnej podmienky za neprijateľnú, porušuje právo žalobcu 1/ na spravodlivý proces.“

32. Pokiaľ ide o odkaz žalobcu na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/71/2022 z 31. mája 2023, súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol, že súdy vychádzali z diametrálne odlišnej procesnej a skutkovej situácie, keď v prvoinštančnom konaní v dôsledku sudcovskej koncentrácie nebolo pripustené dokazovanie za účelom preukázania individuálneho dojednanja danej zmluvy (ods. 18. rozsudku súdu prvej inštancie). Súd prvej inštancie sa stotožnil s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/135/2022 z 26. júla 2023 a sp. zn. 7Cdo/65/2022 z 27. septembra 2023 (ods. 18. rozsudku súdu prvej inštancie), podľa ktorých účinky súdneho rozhodnutia, rozhodnutie vydané v spotrebiteľskom spore nevynímajúc, však upravuje CSP, a to v ust. § 228, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku,

ak nie je ustanovené inak. Skutočnosť, či určitá zmluvná podmienka v individuálnom spotrebiteľskom spore je neplatná z dôvodu neprijateľnosti, musí súd posudzovať v každom konkrétnom prípade s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že adekvátnym a účinným prostriedkom prevencie vo vzťahu k používaniu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (§ 301 a nasl. CSP), na ktoré sú kauzálne príslušné vybrané krajské sudy, je pri nich zabezpečená publicita vydaných rozhodnutí a tieto sú navyše záväzné erga omnes. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie nenáležite odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/135/2022 z 26. júla 2023, ktoré už v čase vydania napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (18. septembra 2024) bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 61/2024 z 11. apríla 2024. So závermi tohto (neskôr) zrušeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/135/2022 z 26. júla 2023 sa stotožnil Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/65/2022 z 27. septembra 2023. Z uvedených dôvodov nepovažuje odvolací súd odkaz súdu prvej inštancie na závery rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/135/2022 z 26. júla 2023 a sp. zn. 7Cdo/65/2022 z 27. septembra 2023 za opodstatnený.

33. Naopak odvolací súd vzhľadom na uvedené, keď citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v ods. 31. tohto rozsudku, predstavujú prejudikatúru týkajúcu sa skutkovo obdobných prípadov, ktorá už vyhodnotila právnu otázku týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky kladne (pričom odvolací súd nezistil žiaden dôvod sa od nej odchýliť), bolo v danom prípade potrebné zaujať rovnaký právny názor o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy a s vecou sa vysporiadať iným spôsobom, než akým spôsobom sa s danou vecou vysporiadal súd prvej inštancie. Odvolací súd odkazuje na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR v skutkovo totožnej veci sp. zn. 5Cdo/71/2022 z 31. mája 2023, od ktorých nie je dôvod sa odchýliť, preto ich plne preberá a cituje: „Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Uvedené hľadisko je rozhodujúce pre materiálne posúdenie povahy spotrebiteľskej zmluvy, ktorú možno z tohto dôvodu nazvať aj zmluvou orientovanou na subjekty. O spotrebiteľskú zmluvu ide iba v prípade, ak ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, pretože z uvedeného vyplýva, že spotrebiteľ do právneho vzťahu vstupuje s cieľom obstaráť, resp. získať tovary a služby pre svoju osobnú spotrebu alebo pre potreby svojej domácnosti a členov rodiny. Je to charakter spotrebiteľa ako zmluvnej strany a účastníka právneho vzťahu, ktorý má zásadný právny význam aj pre účelové určenie obsahu a zamerania právneho vzťahu smerom k zabezpečovaniu osobných potrieb. Je zrejmé, že súčasne musí byť splnená podmienka zmluvnej účasti tak spotrebiteľa, ako aj dodávateľa. O spotrebiteľskú zmluvu pôjde aj v prípadoch, keď do spotrebiteľského záväzku vstupuje spotrebiteľ, ktorý je zo zákona zastúpený kvalifikovanou osobou ako zástupcom pre prípad dojednaní konkrétnych služieb a tovarov a ich dodávky a pod. Takýmto prípadom je aj správca bytového domu, ktorý vychádzajúc zo zmocnenia udeleného vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, dojednáva konkrétne zmluvné podmienky dodávky a odberu tovarov a služieb v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Správca síce koná samostatne vo veciach zariadenia záležitostí bytového domu, môže však konať len v mene vlastníkov, čo znamená, že aj zmluvy, ktoré uzatvára, neuzatvára vo svojom mene, ale v mene vlastníkov. Správca pri uzatváraní zmlúv nevystupuje ako účastník týchto zmlúv (ako zmluvná strana), pretože plnenia zo zmlúv nie sú poskytované správcovi, teda nie sú realizované v jeho prospech, ale sú realizované v prospech jednotlivých vlastníkov bytov či nebytových priestorov. Práva a povinnosti z tejto zmluvy vznikajú vlastníkom bytov. Za spotrebiteľský spor považuje právna veda aj prax spor o akejkoľvek otázke týkajúcej sa (vyplývajúcej zo) spotrebiteľskej zmluvy, napríklad či zmluva vznikla, či je platná, či naďalej trvá, ďalej otázky výkladu obsahu spotrebiteľskej zmluvy, posúdenie nárokov z nej vyplývajúcich, ako aj nárokov z jej porušenia a iné. Za spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou môžu byť považované aj nároky z bezdôvodného obohatenia, nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, nároky z nekalej súťaže a nekalých obchodných praktík, nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú vadnou vecou a iné. Predmetom konania v danom prípade je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovanou z plnenia z úverovej zmluvy, majúcej charakter spotrebiteľskej zmluvy, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku (bod 5.5.). Ide o nárok vlastníkov bytov, za ktorých koná ich správca ako priamy zástupca (§ 8b BytZ), teda spotrebiteľov, uplatnený voči banke ako právnomu nástupcovi subjektu, ktorý im úver poskytol, v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, teda dodávateľovi. Sudy v základnom konaní preto správne aplikovali ustanovenia § 290 až 300 CSP.“ Jedným zo základných aspektov právneho štátu je princíp právnej istoty vyjadrený v Čl. 2 ods. 2 Základných zásad Civilného sporového poriadku, pričom zákonná formulácia tohto princípu chráni hodnotu predvídateľnosti práva, resp. súdnych rozhodnutí ako jednu z najvyšších ústavných hodnôt materiálneho právneho štátu. V posudzovanom prípade tak

súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnomu záveru, keď nevyslovil neprijateľnosť predmetnej zmluvnej podmienky vzhľadom na existujúcu (rozsiahu) prejudikatúru o tejto právnej otázke, svoj odklon odôvodnil odkazom na Ústavným súdom SR zrušené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR.

34. Podľa § 53 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o termínovanom úvere spotrebiteľskej zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (ods. 1). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (ods. 2). Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (ods. 3). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (ods. 5).

35. Podľa § 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o termínovanom úvere zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (ods. 1). V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (ods. 2).

36. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takejto podmienky, obchodník je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Obchodník má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca obchodníka.

37. Podľa § 298 Civilného sporového poriadku súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou (ods. 1). Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou (ods. 2).

38. Obsahovo totožná podmienka v článku 5.5. Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo dňa 16.12.2008 bola už predmetom skúmania Okresného súdu Piešťany, Krajského súdu v Trnave a Najvyšší súd SR sa s týmto právnym posúdením stotožnil (viď ods. 31., 33. tohto rozsudku a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/71/2022), pričom v ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR s obdobným predmetom konania názor Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/71/2022 nebol spochybnený (viď znova ods. 31. tohto rozsudku), preto odvolací súd nepovažuje za potrebné od tohto vysloveného názoru sa odchyliť, stotožňuje sa s ním a v celom rozsahu naň odkazuje, keďže je aplikovateľné aj na rozhodovanú vec. Z uvedených dôvodov je zmluvná podmienka v článku 5.5. zmluvy neprijateľná, s ktorou neprijateľnosťou zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve je spojená sankcia jej neplatnosti (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o termínovanom úvere). Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil platnosť dojednania o práve banky meniť úrokovú sadzbu pri zmene miery rizika klienta, rozhodol v rozpore s prejudikatúrou, ktorá už vyriešila právnu otázku týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky, teda rozhodol v rozpore s požiadavkou predvídateľnosti procesu súdneho rozhodovania, čím porušil právo na spravodlivý súdny proces. Uvedené potom viedlo odvolací súd k zmene rozsudku súdu prvej inštancie v zamietajúcom

výroku vyhovením požiadavke žalobcu na určenie neplatnosti zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy z dôvodu neprijateľnosti.

39. Z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy si žalobca uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 9.892,57 eur s príslušenstvom, z toho za obdobie od 1.7.2011 do 30.6.2016 (vrátane splátky zo dňa 20.6.2016) v sume 6.443,62 eur, od 1.7.2016 (1. splátka zo dňa 20.7.2016) do 20.7.2018 v sume 2.133,43 eur, od 21.7.2018 do 20.1.2020 (splátky od 20.8.2018 do 20.1.2020) v sume 1.315,52 eur, ktorá suma 9.892,57 eur predstavuje zaplatené úroky z úveru za uvedené obdobie nad rámec dohodnutého úrokového rozpätia 0,9 % ročne.

40. V prejednávanom prípade ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovanou z plnenia zo zmluvy o termínovanom úvere, majúcej charakter spotrebiteľskej zmluvy (viď ods. 29. tohto rozsudku), ktorá obsahuje v článku 5.5. neprijateľnú zmluvnú podmienku. Keďže súd prvej inštancie vychádzal z iného právneho názoru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy, bolo potrebné ďalej zaoberať sa požiadavkou žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. V prípade, ak je právny úkon postihnutý neplatnosťou, hoci aj čiastočnou (je čiastočne vadný), znamená to, že neplatná časť právneho úkonu nemala za následok vznik práva, ani povinnosti na poskytnuté plnenie.

41. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (ods. 1). Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (ods. 2).

42. Podľa § 456 veta prvá Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

43. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

44. Podľa § 458 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

45. Bezodôvodné obohatenie je v ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka konštruované ako predmet plnenia, ktorý sa má vydať. V odseku 1 je pritom vyjadrená všeobecná zásada, že ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí toto obohatenie vydať. V odseku 2 tohto ustanovenia je vymedzený pojem bezodôvodného obohatenia. Zákon v tomto ustanovení uvádza štyri formy bezodôvodného obohatenia (piata je obsiahnutá v § 454). Teda podstatou bezodôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezodôvodného obohatenia získaný. Účelom citovanej právnej úpravy je predovšetkým zabrániť vzniku bezodôvodného obohatenia na úkor iného. Ak však už bezodôvodné obohatenie vzniklo, právna úprava zabezpečuje povinnosť jeho vydania. Povinným (zodpovedným subjektom) na vydanie bezodôvodného obohatenia je ten, kto sa bezdôvodne obohatil. Oprávneným subjektom, t. j. v prospech ktorého sa vydanie takéhoto obohatenia má uskutočniť, je ten, na úkor koho bezodôvodné obohatenie vzniklo. Vzhľadom na nižšie uvedené závery sa v preskúvanom prípade jednalo o skutkovú podstatu vzniku bezodôvodného obohatenia plnením z neplatného právneho dôvodu.

46. „Právny vzťah bezodôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezodôvodného obohatenia). Záväzkový právny vzťah z bezodôvodného obohatenia vznikne však len za splnenia určitých (zákonných) predpokladov, ktorými sú získanie bezodôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezodôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezodôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Napokon, že nejde o prípad, kedy Občiansky zákonník napriek majetkovému prospechu bezodôvodné obohatenie výslovne vylučuje. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezodôvodné obohatenie získané (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 92/2010 z 19. januára 2012).“

47. „V prípade plnenia z neplatného právneho úkonu, právna skutočnosť, ktorou je v tomto prípade právny úkon, síce nastala, ale právny úkon je postihnutý neplatnosťou (je vadný). To znamená, že právny úkon nemal za následok vznik práva ani povinnosti na poskytnuté plnenie (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 237/2005 z 15. decembra 2005).“

48. Zo skutkových tvrdení strán nesporne vyplynulo, že žalobca zaplatil žalovanej v rozhodnom období od 1.7.2011 do 20.1.2020 nad rámec v zmluve o termínovanom úvere dohodnutého úrokového rozpätia 0,9 % ročne sumu 9.892,57 eur. Na výzvy súdu prvej inštancie na doplnenie skutkových tvrdení žalobca vo Vyjadreniach zo dňa 7.2.2020 a zo dňa 19.5.2020 uviedol, že žalovaná suma predstavuje rozdiel medzi výškou skutočne zaplateného úroku v rozhodnom období na základe uplatnenej úrokovej sadzby 2,5 % ročne a pôvodnej úrokovej sadzby 0,9 % ročne, pričom k Vyjadreniu zo dňa 7.2.2020 priložil (mimo iného) Tabuľku s uvedením dátumu a výšky splátky úveru a splátky úroku, tiež Tabuľku s prepočtom výšky bezdôvodného obohatenia s uvedením dátumu splátky úveru a splátky úroku, so zostatkom úveru, splátky úroku pri pôvodnom úrokovom rozpätí a rozdielu medzi zaplatenou splátkou úroku a splátkou úroku pri pôvodnom úrokovom rozpätí. Obe uvedené vyjadrenia aj s prílohami boli doručené splnomocnencovi žalovanej dňa 29.5.2020, ktorý splnomocnenec žalovanej sa k nim vyjadril Podaním zo dňa 1.7.2020 a vo vyjadrení uviedol, že nárok z bezdôvodného obohatenia považuje za premlčaný v subjektívnej premlčacej dobe v sume 4.064,65 (splátky platené od 1.7.2011 do 30.6.2014), inak v objektívnej premlčacej dobe v sume 2.763,96 eur (splátky uhradené od 1.7.2011 do 30.6.2013). Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie uvádzal tvrdenia a rozsiahle argumenty, z ktorých vyvodzoval svoju požiadavku na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to tvrdenia o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná, spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je neurčitá a nezrozumiteľná, je v rozpore s dobrými mravmi a žalovaná účinne počas konania pred súdom prvej inštancie predkladala vlastné tvrdenia a rozsiahle argumenty pre posúdenie predmetnej zmluvnej podmienky ako platnej a pre naplnenie dôvodov jej aplikácie v preskúmanom prípade. Sporným bol medzi stranami základ uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to konkrétne neplatnosť zmluvného dojednania v článku 5.5. zmluvy z dôvodu neprijateľnosti. Vo vzťahu k žalobcom uvádzanej výške zaplatených úrokov v rozhodnom období nad rámec v zmluve o termínovanom úvere dohodnutého úrokového rozpätia (po doplnení skutkových tvrdení žalobcom) sa žalovaná bránila len hmotnoprávnou námietkou, konkrétne námietkou premlčania, žiadne iné skutkové tvrdenia o okolnostiach platenia splátok úroku, resp. rozdielu medzi zaplatenými splátkami úroku a splátkou úroku pri dohodnutom úrokovom rozpätí neuviedla. Nakoľko žalovaná (po doplnení skutkových tvrdení žalobcom) nepredložila žiadne iné tvrdenia o skutkových okolnostiach platenia splátok úroku vo výške 2,5 % ročne v rozhodnom období vo vzťahu k výške splátok úroku pri dohodnutom úrokovom rozpätí 0,9 % ročne (teda výslovne nepoprela tvrdenia žalobcu), skutočnosť, že žalobca zaplatil žalovanej nad rámec dohodnutého úrokového rozpätia od 1.7.2011 do 20.1.2020 sumu 9.892,57 eur, považoval odvolací súd za nespornú na základe aplikácie právnej domnienky uvedenej v ustanovení § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

49. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov o neplatnosti zmluvného dojednania v článku 5.5. zmluvy z dôvodu neprijateľnosti tak odvolací súd konštatuje, že v súdenom spore bol splnený základný predpoklad pre úspešné uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to že išlo o neplatný právny úkon v časti predmetného zmluvného dojednania. Nebolo sporným medzi stranami, že žalovaná na základe predmetného zmluvného dojednania s účinnosťou od 1.7.2011 zmenila úrokové rozpätie na 2,5 % ročne oproti dohodnutému úrokovému rozpätiu 0,9 % ročne v Článku 2.2.4.3. Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/041/08, a že žalobca v dôsledku jednostranného zvýšenia úrokovej sadzby žalovanou na základe neplatného dojednania v článku 5.5. zmluvy plnil žalovanej nad rámec dohodnutej úrokovej sadzby žalovanú sumu. Odvolací súd nepochybňuje o tom, že v prípade spotrebiteľského plnenia jednostranne zvýšených úrokov nad rámec dohodnutých úrokov má ten následok, že na strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie. Splnenie všetkých predpokladov na vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej žalobca jednoznačne preukázal, a preto je žalovaná povinná vydať žalobcovi všetko, čo na jeho úkor získala.

50. Zásada hospodárnosti konania vedie konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov (viď R 29/1983, ďalej napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 82/2009 z 29. apríla 2010, sp. zn. 2 Cdo 194/2011

z 27. novembra 2011, 3 Cdo 231/2009 z 30. marca 2011, sp. zn. 7 Cdo 305/2014 z 28. mája 2015, sp. zn. 3 Cdo 187/2013 z 11. februára 2016). Z hľadiska komplexného posúdenia dôvodnosti uplatnenej požiadavky na vydanie bezdôvodného obohatenia sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal vznesenou námietkou premlčania.

51. Vzhľadom na obranu žalovanej v podobe hmotnoprávnej námietky premlčania bolo ďalej potrebné zodpovedať otázku, či žalobou uplatnený nárok žalobcu je čiastočne alebo v celom rozsahu premlčaný. Zo skutkových tvrdení žalobcu vyplynulo, že vydanie bezdôvodného obohatenia si uplatňuje v sume 6.443,62 eur zo splátok úroku zaplatených od 1.7.2011 do 30.6.2016, v sume 2.133,43 eur zo splátok úroku zaplatených od 1.7.2016 do 20.7.2018 a v sume 1.315,52 eur zo splátok úroku zaplatených od 21.7.2018 do 20.1.2020. Žaloba o zaplatenie pôvodne sumy 7.272,29 eur s príslušenstvom zo dňa 29.6.2016 bola podaná na súd prvej inštancie dňa 30.6.2016, zmena žaloby zo dňa 22.6.2018 s rozšírenou požiadavkou na zaplatenie sumy 9.542 eur s príslušenstvom bola podaná na súd prvej inštancie dňa 27.6.2018, zmena žaloby zo dňa 7.2.2020 s rozšírenou požiadavkou na zaplatenie sumy 9.892,57 eur s príslušenstvom bola podaná na súd prvej inštancie dňa 7.2.2020 a zmena žaloby zo dňa 19.5.2020 znova s rozšírenou požiadavkou na zaplatenie sumy 9.892,57 eur s príslušenstvom bola podaná na súd prvej inštancie dňa 20.5.2020. Žalovaná sa bránila vznesením námietky premlčania uplatneného nároku, ktorú odôvodňovala tým, že splátky platené od 1.7.2011 do 30.6.2014 v sume 4.064,65 eur sú premlčané v subjektívnej premlčacej dobe podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže začiatok plynutia premlčacej doby od 1.7.2011 je medzi stranami nesporný a ak by súd dospel k záveru, že žalobca sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení neskôr, sú premlčané splátky zaplatené od 1.7.2011 do 30.6.2013 v sume 2.763,96 eur uplatnené nad rámec objektívnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže nejde o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Žalobca sa proti vznesenej námietke premlčania bránil tým, že v prejednávanej príhode sa jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie, nakoľko žalovaná úmyselne porušila ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské právo a aj ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko dlžníci platili úroky v dohodnutej výške, avšak žalovaná si svojvoľne na základe vlastného uváženia určila iné úrokové rozpätie, pričom 10 ročná objektívna premlčacia doba začala v zmysle ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka plynúť od zaplatenia jednotlivých splátok úveru navýšených o jednostranne zvýšenú úrokovú sadzbu. Žalobca sa tiež bránil tvrdením, že vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia získal až zo Stanoviska NBS zo dňa 28.4.2016.

52. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

53. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (ods. 1). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (ods. 2).

54. Otázka skúmania premlčania žalovaného nároku je otázkou právneho posúdenia veci súdom (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/42/2017 z 18. decembra 2017, sp. zn. 1Cdo/202/2017 z 22. augusta 2018, sp. zn. 5Obo/2/2015 z 9. februára 2017, sp. zn. 5MCdo/5/2015 z 31. júla 2017).

55. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v súdnom konaní má totiž za následok, že

súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať. Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov.

56. Z hľadiska posúdenia začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Inak povedané, pre začiatok subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny okamih, kedy sa oprávnený dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde (zhodné stanovisko už zaujal Najvyšší súd SSR v rozsudku z 17. februára 1978, sp. zn. 2 Cz 35/77, publikovanom v Zborníku stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR, zväzok IV, s. 649). Touto vedomosťou sa mieni znalosť takých skutkových okolností, z ktorých možno vyvodiť právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pre začiatok plynutia objektívnej trojročnej premlčacej doby v prípade získania bezdôvodného obohatenia neúmyselne (z nebanlivosti), resp. objektívnej desaťročnej premlčacej doby v prípade získania bezdôvodného obohatenia úmyselne, je rozhodujúci deň, kedy skutočne (fakticky) došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Subjektívna premlčacia doba môže začať plynúť najskôr so začiatkom objektívnej lehoty. Po uplynutí objektívnej premlčacej doby sa právo z bezdôvodného obohatenia premlčí vždy, aj keď doposiaľ neuplynula ešte subjektívna premlčacia doba.

57. „Pokiaľ ide o počítanie subjektívnej premlčacej doby, správne postupujú sudy, ak za začiatok jej behu považujú deň, keď účastník zistil neplatnosť zmluvy (napr. keď revízne orgány vytkli organizácii neplatnosť uzavretej zmluvy) (R 1/1979).“

58. „Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve (R 14/2022).“

59. Žalovaná tvrdila, že žalobca sa dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia dňa 1.7.2011, keďže žalobcovi oznámila, že s účinnosťou od 1.7.2011 mení úrokové rozpätie na 2,5 % ročne a jedinou skutočnosťou, ktorá môže byť dôvodná vo vzťahu k vzniku bezdôvodného obohatenia a k začiatku plynutia premlčacej doby, je zmena úrokovej sadzby, o ktorej žalovaná informovala žalobcu. Žalobca sa bránil tvrdením, že vedomosť, že sa žalovaná na úkor žalobcu bezdôvodne obohacuje, získal žalobca až doručením Stanoviska NBS zo dňa 28.4.2016, v ktorom banka jednoznačne uviedla, že žalovaná porušuje práva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome ako spotrebiteľov. Z Oznámenia žalovanej zo dňa 8.6.2011 adresovaného žalobcovi vyplýva, že dňom 1.7.2011 sa mení úrokové rozpätie na 2,50 % ročne podľa bodu 5.5. úverovej zmluvy č. 06/041/08 – VB BD s. č. XXXX. Zo Stanoviska NBS zo dňa 28.4.2016 - Žiadosť o preskúmanie postupu Prima banka Slovensko, a.s. podaná v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytových domov, ktoré zastupuje Bytové družstvo so sídlom v Trnave, Ludvíka Van Beethovena 26, Trnava vyplýva, že NBS sa zaoberala prešetrovaním postupu žalovanej súvisiacim so zvýšením úrokového rozpätia podľa bodu 5.5 jednotlivých zmlúv, s týmto postupom sa nestotožňuje a v tomto stanovisku odkázala na predchádzajúce stanovisko v súvislosti s prešetrovaním postupu ohľadne inej zmluvy o termínovanom úvere, v ktorom skoršom stanovisku NBS vyslovila názor o neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa uplatnenia sankčného zvýšenia úrokovej sadzby v prípade porušenia ľubovoľnej povinnosti zo strany spotrebiteľa a tiež názor, že aj v prípade zastúpenia vlastníkov bytov naplňujúceho zákonnú definíciu spotrebiteľa osobou nenaplňujúcou definíciu spotrebiteľa pri právnom úkone uzatvorenia zmluvy nie je možné spotrebiteľa zbaviť spotrebiteľskej ochrany.

60. Právna otázka vo vzťahu k posúdeniu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby patrí do ustálenej praxe dovolacieho súdu (R 71/2018). Vzhľadom k uvedeným teoretickým východiskám je odvolací súd názoru, že z Oznámenia žalovanej zo dňa 8.6.2011 nevyplývajú také okolnosti, ktoré by boli relevantné pre uplatnenie práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia na súde, keďže jeho obsahom je len strohé oznámenie o zmene úrokového rozpätia v zmysle bodu 5.5. úverovej zmluvy č. 06/041/08. Z tohto oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia nevyplývajú žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že zmluvná podmienka v článku 5.5. zmluvy je neplatná.

V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná) vedomosť oprávneného, čoho dôkazom uvedené oznámenie o zvýšení úrokového rozpätia rozhodne nie je. Naopak zo Stanoviska NBS zo dňa 28.4.2016, na ktoré sa odvoláva žalobca, je zjavné, že žalobca požiadal Národnú banku Slovenska opakovane o prešetrenie postupu žalovanej o zvýšení úrokového rozpätia z 0,9 % ročne na 2,5 % ročne v súvislosti s bodom 5.5. zmlúv o termínovanom úvere (aj v nadväznosti na Žiadosť o preskúmanie postupu Prima banky Slovensko, a.s. pri výkone bankových činností zo dňa 18.1.2016), pričom Národná banka Slovenska žalobcu upozornila na neprijateľnosť zmluvných podmienok v zmluvách o úveroch týkajúcich sa jednostranného zvyšovania úrovej sadzby žalovanou, teda upozornila žalobcu na konanie žalovanej v rozpore s právnymi predpismi. Ak potom žalobca uviedol, že práve Stanovisko NBS zo dňa 28.4.2016 bolo z jeho subjektívneho pohľadu rozhodujúcim okamihom, kedy nadobudol vedomosť, že na plnenie zo zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy nemá žalovaná právo, resp. že zmluvná podmienka v článku 5.5. zmluvy je neplatná, tak v tomto okamihu (doručením Stanoviska NBS zo dňa 28.4.2016) žalobca subjektívne získal vedomosť o všetkých okolnostiach umožňujúcich mu uplatniť na súde proti žalovanej nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Žalobcovi bolo doručené Stanovisko NBS zo dňa 28.4.2016 dňa 2.5.2016, ako žalobca uviedol v Žalobe zo dňa 29.6.2016 i vo Vyjadrení 19.10.2021, ktoré tvrdenie žalovaná výslovne nepoprela (§ 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Možno potom uzavrieť, že dvojročná subjektívna premlčacia doba na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia začala v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka plynúť dňa 2.5.2016 a uplynula dňa 2.5.2018.

61. Pre určenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka je rozhodujúci okamih, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo bez zreteľa na to, či oprávnený subjekt o svojom práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia vedel, alebo nie. Keďže v prejednávanej príhode bol neoprávnene zvýšený úrok zaplatený v dohodnutých splátkach úveru, plynú objektívna premlčacia doba pri jednotlivých splátkach samostatne. Z tohto dôvodu sa jednotlivé splátky úroku zvýšeného na základe zmluvnej podmienky v článku 5.5. zmluvy premlčujú dňom ich zaplatenia, pričom v rozhodnom období prvá splátka bola realizovaná dňa 20.7.2011 a posledná splátka bola realizovaná dňa 20.1.2020. Pokiaľ ide o plynutie objektívnej premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v súdenom spore, bolo potrebné najskôr zodpovedať otázku, či sa jedná o bezdôvodné obohatenie získané neúmyselné alebo úmyselne. Nastolená právna otázka patrí do ustálenej praxe dovolacieho súdu (R 71/2018).

62. „Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdného dvora Európskej únie C - 485/19 zo dňa 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky (R 15/2022).“

63. Vo vzťahu k vyriešeniu otázky, či sa vzťahuje na premlčanie práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatného dojednania v zmluve o termínovanom úvere majúcej charakter spotrebiteľskej zmluvy desaťročná premlčacia doba v zmysle ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka bez ďalšieho, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 7Cdo 268/2021 z 28. februára 2022 (R 15/2022) k tomuto výkladu premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy dospel s ohľadom na rozsudok Súdného dvora EÚ C-485/19 z 22. apríla 2021. Podľa rozsudku Súdného dvora EÚ C-485/19 z 22. apríla 2021 zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. V zmysle eurokonformného výkladu ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak nárok žalobcu voči žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo plnením zo spotrebiteľskej zmluvy o termínovanom úvere sa nepremičiava v trojročnej, ale desaťročnej objektívnej premlčacej dobe. Možno potom uzavrieť, že desaťročná objektívna premlčacia doba na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia začala v súdenom spore v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia plynúť pri prvej

splátke, ktorú zaplatil žalobca už so zvýšeným úrokovým rozpätím, v deň jej zaplataenia 20.7.2011 a uplynula dňa 20.7.2021 a pri ďalších splátkach, ktoré zaplatil žalobca so zvýšeným úrokovým rozpätím, uplynula v nasledujúcich mesiacoch po uplynutí 10 rokov od ich zaplataenia.

64. Subjektívna premlčacia doba uplynula dňa 2.5.2018 a objektívna premlčacia doba pri prvej splátke zaplatenej za rozhodné obdobie so zvýšeným úrokom uplynula dňa 20.7.2021, pričom žaloba bola podaná na súd dňa 30.6.2016. Z uvedeného je zrejmé, že k podaniu žaloby došlo pred uplynutím premlčacej doby, a preto nie je námietka premlčania vznesená žalovanou opodstatnená.

65. Vzhľadom na vyššie uvedený záver o nepremlčaní uplatneného nároku sa stalo bezpredmetným zaoberať sa rozporom vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi.

66. S prihliadnutím k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam považoval odvolací súd uplatnený nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 9.892,57 eur za dôvodný vychádzajúc zo všeobecne platnej právnej zásady, že nikto sa nemá bez právneho dôvodu obohacovať na úkor iného.

67. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

68. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

69. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

70. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

71. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

72. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

73. „Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je vymedzený čas plnenia, treba podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že obohatený je povinný bezdôvodné obohatenie vydať prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie, a ak nedošlo požiadanie dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu; zročnosť pohľadávky nastane deň po doručení tejto žaloby žalovanému (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 210/2005 z 1. mája 2006).“

74. Omeškanie dlžníka s plnením peňažného dlhu spôsobuje právne následky uvedené v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak, že veriteľ je oprávnený požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania. Časom splnenia záväzku vydať bezdôvodné obohatenie je prvý deň po tom, kedy ten, na úkor ktorého bol získaný (veriteľ), požiada o splnenie toho, kto je povinný bezdôvodné obohatenie vydať (dlžník). Vo všeobecnosti tak platí, že splatnosť dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil. Iná splatnosť dlhu musí byť medzi účastníkmi právneho vzťahu dohodnutá, stanovená právnym predpisom alebo súdnym rozhodnutím. Ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka ukladá dlžníkovi povinnosť plniť deň nasledujúci po tom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak veriteľ vo výzve určí čas plnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto doby. Za výzvu sa považuje aj žaloba o zaplataenie podaná veriteľom. V takomto prípade dlh sa stane splatným deň po doručení žaloby dlžníkovi. K omeškaniu dochádza uplynutím lehoty splatnosti. Tá sa riadi hmotným právom. Vo vzťahu k hlavnému záväzku je úrokový záväzok vedľajší, akcesorický. Povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania začína prvého dňa omeškania a nemôže trvať dlhšie, než trvá záväzok hlavný, ktorého premetom je pohľadávka

veriteľa a jej zodpovedajúci dlh dlžníka. Vzhľadom k tomu, že pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je v Občianskom zákonníku určená doba splnenia, je treba vychádzať z toho, že ten, kto je povinný bezdôvodné obohatenie vydať (dlžník), je povinný plniť prvý deň po tom, čo bol veriteľom o splnenie požiadaný. Ak nedošlo k požiadaniu dlžníka skôr, je treba za kvalifikovanú výzvu považovať žalobu. Dňom splatnosti pohľadávky je potom deň po doručení tejto žaloby žalovanému.

75. Pôvodní žalobcovia – vlastníci bytov v bytovom dome sa žalobou zo dňa 29.6.2016 domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť im sumu 7.272,29 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.272,29 eur od 27.6.2016 do zaplattenia. Podaním zo dňa 22.6.2018 sa pôvodní žalobcovia – vlastníci bytov v bytovom dome domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť im sumu 9.542 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.272,29 eur od 27.6.2016 do zaplattenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.269,71 eur odo dňa nasledujúceho po podaní návrhu na zmenu žaloby na súd do zaplattenia. Podaniami zo dňa 7.2.2020 a zo dňa 19.5.2020 sa (už aktuálny) žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 9.892,57 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.443,62 eur od 27.6.2016 do zaplattenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.448,95 eur odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na zmenu žaloby žalovanej do zaplattenia. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 19C/202/2016-195 zo dňa 26. mája 2020 pripustil (mimo iného) zmenu žaloby tak, že bude rozhodovať o petite s požiadavkou na uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 9.892,57 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.443,62 eur od 27.6.2016 do zaplattenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.448,95 eur odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na zmenu žaloby žalovanej do zaplattenia. V súdenom spore si tak žalobca uplatnil okrem istiny v sume 9.892,57 eur aj nárok na zaplattenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.443,62 eur od 27.6.2016 do zaplattenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 3.448,95 eur odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na zmenu žaloby žalovanej do zaplattenia. Žalobca Výzvou na úhradu pohľadávky - predžalobná upomienka zo dňa 20.6.2016 vyzval žalovanú (mimo iného) na zaplattenie bezdôvodného obohatenia z neoprávneného zvýšenia úrokovej sadzby pre bytový dom D. X, č. úveru 06/041/08, v sume 7.272,29 eur, a to do troch dní od doručenia výzvy, ktorá výzva bola žalovanej doručená dňa 23.6.2016. Znamená to, že so zaplattením sumy 6.443,62 eur (čo je menej ako suma uvedená vo výzve) sa žalovaná ocitla v omeškaní po uplynutí troch dní od doručenia predmetnej výzvy, teda dňa 27.6.2016. Návrhy na zmenu žaloby zo dňa 7.7.2020 a zo dňa 19.5.2020 s požiadavkou na uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 9.892,57 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.443,62 eur od 27.6.2016 do zaplattenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 3.448,95 eur odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na zmenu žaloby žalovanej do zaplattenia boli splnomocnencovi žalovanej doručené dňa 29.5.2020. Znamená to, že so zaplattením sumy 3.448,95 eur sa žalovaná ocitla v omeškaní deň nasledujúci po doručení predmetných návrhov na zmenu žaloby jej splnomocnencovi, teda dňa 30.5.2020. Žalobca tak má popri istine aj nárok na zaplattenie úroku z omeškania vo výške o päť percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, keď výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky ku dňu 27.6.2016 a ku dňu 30.5.2020 bola 0,00 %. Vzhľadom k uvedenému považoval odvolací súd uplatnený nárok žalobcu na zaplattenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne (5,00 % + 0,00 %) zo sumy 6.443,62 eur od 27.6.2016 do zaplattenia, zo sumy 3.448,95 eur od 30.5.2020 do zaplattenia za opodstatnený.

76. Odvolací súd ďalej uvádza, že žalobca k odvolaniu pripojil Znalecký posudok č. 12/2024 zo dňa 7.10.2024 vyhotovený Ústavom znaleckej činnosti, znaleckou organizáciou, na ktorý sa odvolával aj v odvolaní, pričom uvádzal, že uvedený znalecký posudok obsahuje eurokonformný pohľad na zlučiteľnosť právnych predpisov EÚ a vnútroštátneho práva preukazuje vady konania, na základe ktorých bolo nesprávne posúdené individuálne dojednanie zmluvného dojednania v článku 5.5. zmluvy. Je nesporné, že žalobca v odvolacom konaní v rámci procesného útoku navrhuje nový dôkaz. Novoty sú však v odvolacom konaní prípustné len za zákonom taxatívne vymedzených dôvodov.

77. V zmysle § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

78. Koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je preto prípustná len za splnenia zákonom taxatívne stanovených podmienok. Právo na uplatnenie prípadných novôt je pritom podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Strany sporu mali v priebehu konania pred súdom prvej inštancie niekoľko príležitostí tieto prostriedky použiť a súdom prvej inštancie boli poučené o sudcovskej koncentrácii konania. Je teda povinnosťou odvolateľa preukázať, že nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré uvádza až v odvolacom konaní, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Žalobca pritom žiadne takéto dôkazy nepredložil a ani netvrdil, že jeho prostriedok procesného útoku spočívajúci v novom dôkaze z nejakých dôvodov nemohol použiť v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd v tejto súvislosti zvlášť poukazuje na časový sled udalostí: konanie v prejednávanej veci bolo začaté dňa 30.6.2016, prvý rozsudok súdu prvej inštancie je zo dňa 25. októbra 2021, prechádzajúce zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu je zo dňa 18. januára 2023, objednávka žalobcu na vyhotovenie Znaleckého posudku č. 12/2024 bola uskutočnená dňa 6.8.2024, napadnutý rozsudok je zo dňa 18. septembra 2024. Žalobca žiadnym spôsobom nezrejmil, prečo si objednal vyhotovenie Znaleckého posudku č. 12/2024 až osem rokov po začatí konania a po takmer troch rokoch od vydania prvého rozhodnutia vo veci samej v preskúmanom prípade, teda neuviedol žiadne dôvody, prečo nemohol tento prostriedok procesného útoku použiť skôr v 10 rokov trvajúcom konaní pred súdom prvej inštancie. Ani argumentácia žalobcu, že Znaleckým posudkom č. 12/2024 preukazuje vady konania, na základe ktorých bolo nesprávne posúdené individuálne dojednanie, nie je náležitá, nakoľko nesprávne právne posúdenie nie je inou vadou konania v zmysle ustanovenia § 366 písm. c) v spojení s ustanovením § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku. Nesprávne právne posúdenie je samostatným odvolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku. Navyše aj zdôvodnenie predloženia tohto dôkazu žalobcom pôsobí zmatečne, keďže ním chce preukázať nesprávne právne posúdenie individuálneho dojednania v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie, hoci si jeho vyhotovenie objednal ešte pred vydaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, teda v čase, keď nemal vedomosť o tom, ako súd prvej inštancie vec právne posúdi. V súdenom spore tak odvolací súd konštatuje, že zákonom predpísané predpoklady pre úspešné uplatnenie novoty v odvolacom konaní neboli splnené, a preto odvolací súd na Znalecký posudok č. 12/2024 predložený žalobcom až spolu s odvolaním nemohol prihliadnuť.

79. „Na skutočnosti, ktoré žalovaný doložil súdu až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, nebol odvolací súd oprávnený prihliadať a zároveň nemal povinnosť vo svojom rozhodnutí uvádzať dôvod, pre ktorý na tieto skutočnosti nie je možné prihliadať (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/25/2016, sp. zn. 3Obdo/22/2016).“

80. Keďže žalovaná predložila nový listinný dôkaz v odvolacom konaní až po uplynutí lehoty na podanie odvolania a sama odvolanie nepodala, odvolací súd na listinu s názvom Zápisnica o pojednávaní sp. zn. 14C/21/2017 zo dňa 13.8.2020 neprihliadol, a preto sa odvolací súd týmto dôkazným prostriedkom nezaoberal.

81. Odvolací súd vychádzal len z dôkazov uplatnených už v konaní pred súdom prvej inštancie, na dôkazy predložené stranami v odvolacom konaní neprihliadol a na nariadenom pojednávaní odvolacieho súdu návrhy na doplnenie dokazovania Znaleckým posudkom č. 12/2024 zo dňa 7.10.2024 a Zápisnicou o pojednávaní sp. zn. 14C/21/2017 zo dňa 13.8.2020 zamietol.

82. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uplatnené žalobcom v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku sú naplnené, keď súd prvej inštancie vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu v dôsledku nie celkom úplného správneho právneho posúdenia veci a v konaní pred súdom prvej inštancie došlo i k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

83. Odvolací súd považuje za potrebné vyjadriť sa aj k ďalším odvolacím námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie neaplikoval správne ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, porušoval princíp rovnosti zbraní, nevykonal právne posúdenie veci vôbec, nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej, vlastnými úvahami kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej, v čom videl žalobca naplnenie odvolacích dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d) Civilného sporového poriadku. V prípade, že súd vec nesprávne právne posúdil, jedná sa o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h), rovnako nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, či chybné vyhodnotenie návrhov na vykonanie dôkazov, predstavuje odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku, ktorými odvolacími dôvodmi sa odvolací súd zaoberal vyššie a je zjavné, že žalobca si zamieňa tieto odvolacie dôvody s porušením práva na spravodlivý súdny proces a s inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pokiaľ ide o porušenie princípu rovnosti zbraní spadajúceho pod odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku žalobca videl jeho porušenie v postupe súdu prvej inštancie, ktorým mal nahrádzať dôkaznú povinnosť žalovanej a bezdôvodne akceptovať nezmyselné procesné námietky žalovanej. Uvedené odvolacie námietky žalobca bližšie nezdôvodnil a ani odvolací súd nezistil, že by žalovaná bola zvýhodnená na úkor žalobcu pri uplatňovaní práv alebo by mala žalovaná priaznivejšie postavenie pri prejednávaní a rozhodovaní veci. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy navrhnuté oboma stranami a obom stranám v rovnakej miere umožnil zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim. Sporovým stranám bol počas konania vytvorený rovnaký priestor a možnosti na realizáciu ich procesných práv a plnenie ich procesných povinností, preto námietka žalobcu o porušení princípu rovnosti zbraní nemôže obstáť. Odvolací súd v tejto súvislosti dopĺňa, že realizácia procesných oprávnení sa stranám neznemožňuje právnym posúdením veci.

84. Vedený všetkými už opísanými úvahami preto odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom nerozhodol správne, ak ním žalobu zamietol, a preto podľa ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku I. vo veci samej zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovel a spornú zmluvnú podmienku používanú žalovanou v Zmluve o termínovanom úvere č. 06/041/08 zo dňa 5.6.2008 v článku 5.5. určil za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie v sume 9.892,57 eur s príslušenstvom.

85. Vzhľadom na vyhodnotenie právnej otázky týkajúcej sa neprijateľnej zmluvnej podmienky vychádzajúc z vyššie uvedenej prejudikatúry, stalo sa bezpredmetným zaoberať sa odvolacími argumentami žalobcu ohľadne priebehu kontraktačného procesu, obsahu výpovedí A. B. C. a A. G. v iných súdnych konaniach, nezrozumiteľnosťou a neurčitou spornej neprijateľnej zmluvnej podmienky vrátane jej rozporu s dobrými mravmi a skutočnými dôvodmi zvýšenia úrokového rozpätia.

86. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu preto odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

87. Podľa § 396 Civilného sporového poriadku ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie (ods. 1). Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie (ods. 2).

88. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

89. Podľa § 262 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej

inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

90. Vzhľadom na to, že odvolací súd rozsudok súd prvej inštancie v zamietajúcom výroku vo veci samej zmenil, je v zmysle citovaného ustanovenia § 396 ods. 2 Civilného sporového poriadku povinný rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

91. V dôsledku úplného zvrátenia výsledku konania na súde prvej inštancie sa plne úspešnou stranou s nárokom na náhradu trov konania stal práve žalobca. Preto o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a odvolacích konaní odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania na súde prvej inštancie a odvolacích konaní rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnom skončení veci.

92. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).